

FRANCOŠČINA

OSNOVNA ŠOLA

Izobraževalni program osnovne šole

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

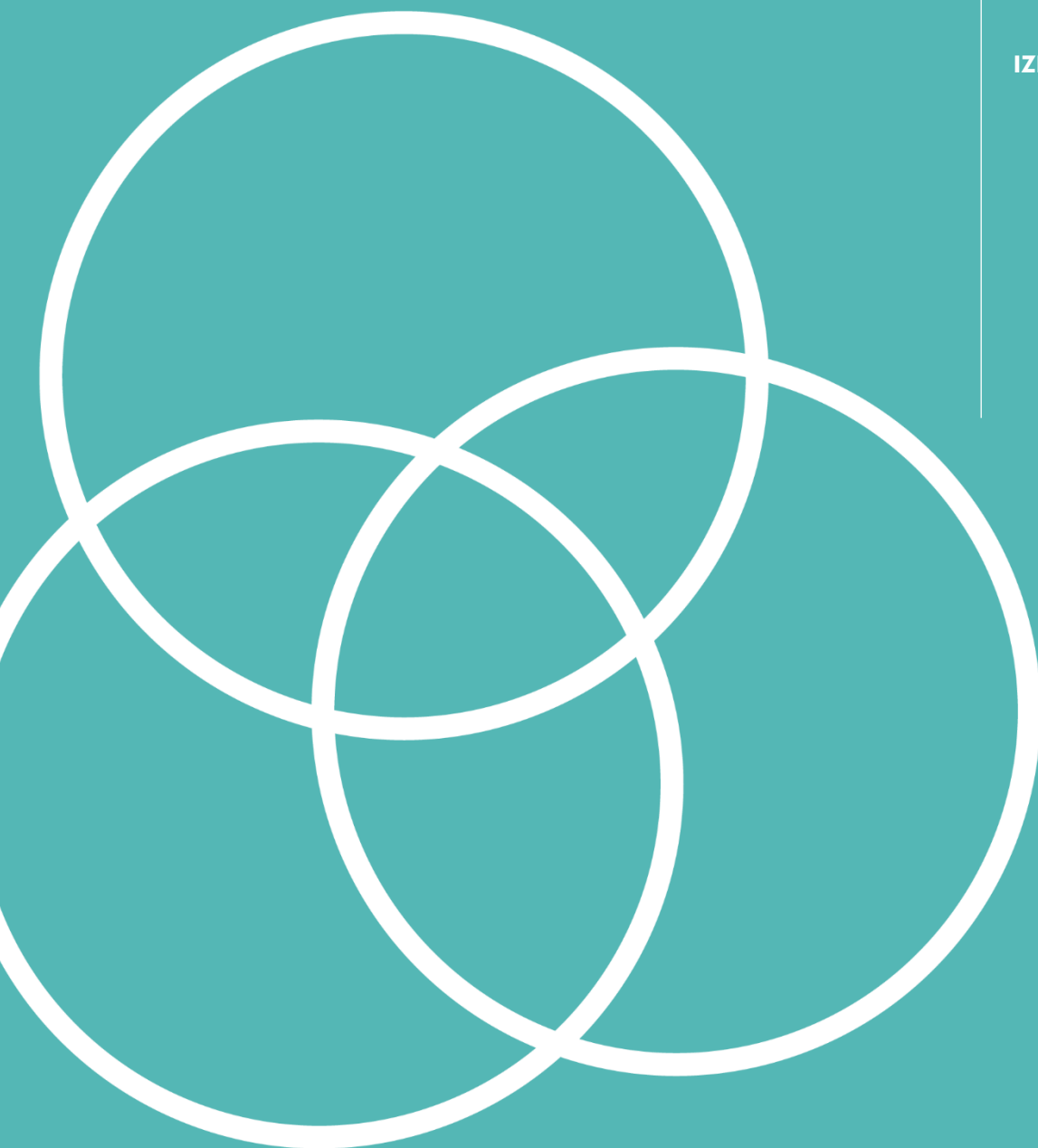
Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za dvojezične osnovne šole na narodno mešanem območju Prekmurja

Prilagojeni izobraževalni programi osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

Tretje vzgojno-izobraževalno obdobje

IZBIRNI PREDMET

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: francoščina

Predmetnik za osnovno šolo

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Prilagojeni predmetnik za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre

Prilagojeni predmetnik za dvojezično osnovno šolo na narodno mešanem območju Prekmurja

Predmetnik prilagojenega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom

7. razred	8. razred	9. razred
70	70	64

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

dr. Nadja Dobnik, Univerza v Ljubljani, mag. Sandra Kozorog Košuta, OŠ Simona Gregorčiča Kobarid, Janja Lebar, OŠ Jožeta Moškriča Ljubljana, Marjetka Zorec, OŠ Prežihovega Voranca Ljubljana, Lavinia Hočevar, Gimnazija Antonio Sema Piran, Nives Syed Mihelič, Gimnazija Bežigrad Ljubljana, Katja Vidmar Knafelj, Zavod RS za šolstvo.

Avtorice specialnodidaktičnih priporočil za tuje jezike: dr. Silva Bratož, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta, dr. Nadja Dobnik, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, dr. Melita Lemut Bajec, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, dr. Darja Mertelj, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, dr. Andreja Retelj, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, dr. Marjana Šifrar Kalan, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Susanne Volčanšek, Zavod RS za šolstvo

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Ucni-nacrti/2025/UN_OS/Didacticna-priporocila_k-ucnemu-nacrtu-francoscina_2025.pdf

CIP

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [243063299](#)

ISBN 978-961-03-0963-5 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

BESEDILO O SEJI SS

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na 244. seji, dne 22. 5. 2025, določil učni načrt francoščina za izobraževalni program osnovne šole, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za dvojezične osnovne šole na narodno mešanem območju Prekmurja in prilagojene izobraževalne programe osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na 244. seji, dne 22. 5. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu francoščina za izobraževalni program osnovne šole, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom na narodno mešanem območju slovenske Istre, izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za dvojezične osnovne šole na narodno mešanem območju Prekmurja in prilagojene izobraževalne programe osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

KAKO SE ZNAJTI?

TIPICNE STRANI

V dokumentu je za učenke in učence, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih učenci izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quiatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaioirem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelim lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaepeped quame moditatum ipient veligna tessint laessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tessequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cupratu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

9 Osnovna šola | Slovenščina

27. 2. 2025 /// 15:45

Pojmi, ki jih učenec mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo učenci.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

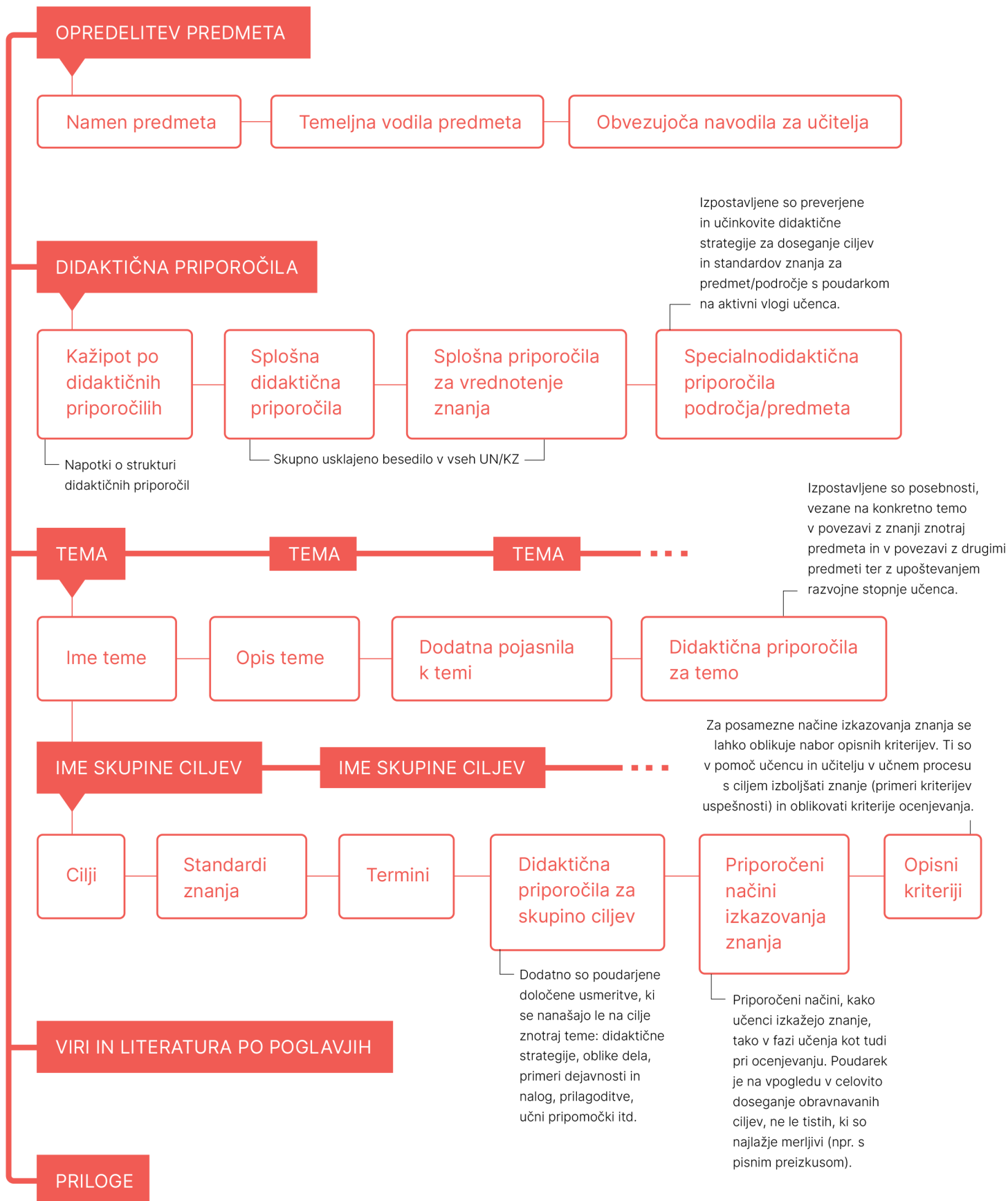
- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih 11

Splošna didaktična priporočila 12

Splošna priporočila za vrednotenje znanja
..... 13

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 15

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 22

SPREJEMANJE..... 23

Razumevanje ustnega izražanja in
avdiovizualnega gradiva..... 25

Bralno razumevanje..... 29

TVORJENJE..... 33

Ustno izražanje..... 34

Pisno izražanje 38

INTERAKCIJA 41

Ustna interakcija 42

Pisna interakcija..... 46

Spletna interakcija 48

POSREDOVANJE, RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST 50

Posredovalne dejavnosti 51

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH55

Opredelitev predmeta.....55

Didaktična priporočila.....55

PRILOGE58

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Francoščina je globalni jezik, ki se kot uradni in administrativni jezik uporablja v 29 državah na vseh kontinentih sveta, predvsem v številnih mednarodnih organizacijah in ustanovah (Evropska komisija, Združeni narodi,...). Začetek učenja francoščine že v otroški dobi prispeva k razvijanju celostne sporazumevalne zmožnosti v več jezikih. To je vseživljenjski in kontinuiran proces, ki poteka vzporedno in v povezavi z usvajanjem maternega / prvega jezika in učenjem dodatnih jezikov. Pripomore k večji odprtosti, razumevanju in sprejemanju drugačnosti, intelektualni širini, fleksibilnosti in družbenem udejstvovanju posameznika kot raznojezičnega in raznokulturnega govorca. Znanje francoščine in razumevanje kultur francoskega govornega prostora ter vpetost v kulturno-zgodovinske okvire učenca omogočajo, da dostopa do informacij v francoščini, se sporazumeva, potuje, sodeluje ter deluje na številnih družbenih in izobraževalnih področjih, tako na lokalni, regionalni in mednarodni ravni.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Spoznavanje francoščine v sporazumevanju in za sporazumevanje pomeni učenje in poučevanje francoščine v realnih življenjskih kontekstih. Učne dejavnosti in strategije sprejemanja, tvorjenja, interakcije in posredovanja naj zato spodbujajo aktivno vlogo učenca v vseh fazah učenja. Naloge pri pouku francoščine so osredinjene na učenca in učenje ter učenca omogočajo stik z avtentičnim jezikom, ga spodbujajo k reševanju koristnih, skupnih opravil, pri katerih pozornost ni usmerjena le v jezik. Projektno in problemsko zasnovane naloge naj učenca omogočajo doseganje in izkazovanje kompleksnejšega znanja, saj je jezik sredstvo za usvajanje znanja, povezovanje učnih vsebin in pridobivanje prečnih veščin.

Pričakovana raven znanja francoščine na koncu tretjega izobraževalnega obdobja je A1/A2, po opredelitvi jezikovnih ravni Skupnega evropskega jezikovnega okvirja (SEJO).

Pričakovane referenčne ravni:

Obseg ur	70 (7. razred)	140 (8. razred)	204 (9. razred)
Raven SEJO	Pred A1	A1	A2.1

Osnovni uporabnik	A2	Razume stavke in pogoste izraze, ki se nanašajo na najbolj temeljna področja (na primer najosnovnejši osebni in družinski podatki, nakupovanje, krajevna geografija, zaposlitev). Zna se sporazumevati v preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in rutinskih zadevah. S preprostimi izrazi zna povedati nekaj o sebi in svojem neposrednem okolju ter stvareh, povezanih z zadovoljevanjem trenutnih potreb.
	A1	Razume in uporablja pogoste vsakodnevne izraze in zelo osnovne fraze, namenjene za zadovoljevanje konkretnih potreb. Predstavi zna sebe in druge ter spraševati in odgovarjati na osebna vprašanja, na primer o tem, kje živi, o osebah, ki jih pozna, in o stvareh, ki jih ima. Obvlada preprosto interakcijo, če se sogovorec izraža počasi in razločno ter je pripravljen pomagati.

Za doseganje splošnega jezikovnega znanja pri pouku izbirnega predmeta francoščina predlagamo obravnavo sporazumevalnih vsebin:

- » Jaz: osebni podatki (ime, priimek, starost, naslov, narodnost)
- » Šola: ime šole, kraj, razred, učilnica, prostori, šolske potrebščine, šolski vsakdan, šolski predmeti in urnik
- » Dom in družina: ožji družinski člani, prijatelji, sošolci, hiša, stanovanje, prostori, pohištvo, vsakdanja opravila, hišni ljubljenci
- » Prosti čas: konjički in prostočasne dejavnosti, šport, igre
- » Oblačila in obutev: osebni stili, nakupovanje oblačil in obutve
- » Jedi in pijače: obroki hrane, zdrava prehrana, naročanje hrane in pijače, jedilni list, recepti
- » Čas: ura, deli dneva, dnevi v tednu, meseci, letni časi, datum, koledar
- » Dnevna rutina: opis vsakodnevnih dejavnosti
- » Telo in zdravje: deli telesa, osebna higiena, bolezni, dialog pri zdravniku
- » Naravno okolje: vreme, narava, pokrajina, mesto (orientacija, opis poti)
- » Prazniki: rojstni dan, prazniki in običaji praznovanja v francosko govorečih državah

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk v osnovni šoli je usmerjen v sporazumevanje v vsakdanjih situacijah iz učenčevega izkušenskega sveta, v jezikovno zavedanje in razumevanje različnih kultur. Osnovno znanje francoščine učencu odpira možnosti uporabe francoščine v raznolikih družbenih okoliščinah, kot so preživljanje prostega časa, navezovanje stikov z drugimi, spoznavanje avtentičnih življenjskih situacij v kulturah francoskega govornega prostora, pridobivanje informacij na spletu ali nadaljnje izobraževanje v francosko govorečih državah. Tako učitelj kot učenec pri pouku v čim večji meri uporabljata francoščino kot jezik sporazumevanja. Učenec kot raznojezični posameznik naj ima pri pouku možnosti, da aktivira svoj celotni večjezikovni repertoar ter prepozna podobnosti in razlike med jeziki in kulturami.

Minimalni standardi so pri vseh temah označeni s krepkim tiskom.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

» Razdelka *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdi>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.

» Razdelek *Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta* vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifikke.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

» Razdelka *Didaktična priporočila za temo* in *Didaktična priporočila za skupino ciljev* vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti učencev, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka *Priporočeni načini izkazovanja znanja* in *Opisni kriteriji*, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj učencev prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi učencem omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih premišljeno, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega učenca, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » učence aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » učencem omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe učencev;
- » učencem postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri učencih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov učencev;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta učencem omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);

- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo učence k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju, reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe učencev v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela učencev, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna tudi za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih učencev. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter učencev iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki učencem iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za učence iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja učencev skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju znanja (ugotavljanje predznanja in znanja učenca na vseh stopnjah učenja), kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega učenca, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja učenčevo predznanje in ugotovitve

uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek učenca. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih učencev ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako učenec dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;
- » spodbuja učenca, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira učenčevo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » učenca spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » učencu sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj učencu omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je učenec spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe učenca, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljih učnega načrta in jih učitelj pri učencu sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi učencu. Če učenec v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja.

Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi učenec izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

I. Sodobni vidiki učenja in poučevanja tujega jezika

Sodoben pouk tujega jezika omogoča kakovostno, trajno in uporabno znanje. Osnovan je na integrativnem kurikulumu, ki se udejanja prek timskega in medpredmetnega pouka, projektnih, problemskih, raziskovalnih idr. oblik poučevanja. Interdisciplinarno delovanje vseh udeležениh na način povezovanja konceptov med predmeti in znotraj predmetov omogoča razvoj povezanega in celovitega znanja. Sodelovalne oblike pouka pomembno prispevajo h kvaliteti medsebojnih odnosov, večji vključenosti in motiviranosti sodelujočih, boljšemu akademskemu znanju, razvoju mišljenja na višjih taksonomskih ravneh, zlasti veščin kritičnega mišljenja. Tak pouk je osredinjen na učenca in učni proces ter upošteva učenčevo osebnost, predznanje, zanimanja, učni stil in vrednote ter tako pomembno razvija veščine vseživljenjskega učenja.

Za učinkovito učenje tujega jezika je nujno razumevanje in upoštevanje koncepta raznojezičnosti, ki v ospredje postavlja posameznika in jezike, ki jih ima ta na voljo, saj, kot je poudarjeno v Skupnem evropskem jezikovnem okvirju (Svet Evrope, 2011, str. 8), raznojezičnost »ni le vsota čim bolj popolne jezikovne zmožnosti v posameznih tujih jezikih, ampak je celovit posameznikov jezikovni repertoar, sestavljen tudi iz najmanjših jezikovnih drobcov posameznih jezikov«. V tem smislu je domet pojma raznojezičnosti veliko širši, saj predpostavlja sporazumevalno zmožnost, ki zajema celotno znanje in izkušnje z jeziki, pri čemer se ti medsebojno prepletajo in drug na drugega vplivajo. Zato je raznojezičnost predvsem predpogoj za uspešno sporazumevanje z ljudmi iz drugih kulturnih in jezikovnih okolij.

II. Raznolikost pristopov

Pouk tujega jezika izhaja iz načel komunikacijskega pristopa, ki učenca opremlja s sporazumevalnimi zmožnostmi za smiselno rabo jezika v raznolikih avtentičnih situacijah in podpira učenje učenja. Najpomembnejše značilnosti komunikacijskega pristopa so:

- » razvoj vseh sporazumevalnih zmožnosti, ne zgolj slovnice in poznavanja besedišča,
- » osredotočenost na vsebino in ne samo na jezikovno obliko,
- » poudarek na tekočnosti, napake so sestavni del učnega procesa,

- » spodbujanje celostnega učenja jezika s poudarkom na raziskovanju in aktivnem sodelovanju v avtentičnih in za učenca smiselnih situacijah,
- » na učenca in učenje osredinjen pouk, ki izhaja iz učenčevega znanja ter sledi njegovim potrebam in interesom,
- » vloga učitelja kot spodbujevalca in usmerjevalca učnega procesa.

Pri pouku tujih jezikov je smiselno uporabiti kombinacijo različnih pristopov in metod, vendar je pri tem nujno upoštevati starostno stopnjo učencev in njihove potrebe, cilje pouka ter druge dejavnike. Poučevanje tujega jezika naj bo predvsem **osmišljeno** in **kontekstualizirano**, posnema naj **avtentično rabo jezika** in ima jasn komunikacijski namen. Med različnimi pristopi velja izpostaviti CLIL (ang. Content and Language Integrated Learning), ki predpostavlja vsebinsko in jezikovno integriran pouk, pri katerem poučevanje tujega jezika povezujemo z vsebino drugih predmetov. Zaradi vse večje razdrobljenosti vsebin je povezovanje predmetov način, kako učence najbolj učinkovito pripraviti na večplastnost življenja, ki od njih pričakuje sposobnost povezovanja idej in učinkovitega reševanja problemov. Tak način poučevanja sloni na analitičnem, sintetičnem in kritičnem mišljenju. Omogoča bolj avtentičen učni proces, terja intenzivnejše in globlje povezave med disciplinami oz. šolskimi predmeti ter tako vzgaja razgledanega posameznika, sposobnega razumevanja različnih pogledov. Na ta način učence spodbujamo k samostojnosti, prevzemanju odgovornosti za učenje in razvijanju samoregulacije, ki jih opremi s spretnostmi za načrtovanje, spremljanje in nadzor nad lastnim učenjem. Z vnašanjem elementov medkulturnosti in večjezičnosti pa razvijamo razumevanje in medsebojno spoštovanje različnih kultur, običajev in vrednot ter učence spodbujamo k razmišljanju o lastni kulturi in kulturnih razlikah.

Pri vsem tem je ključno ustrezno načrtovanje pouka, ki poleg izvedbe vključuje tudi sprotno spremljanje dosežkov in napredka kot tudi preverjanje in ocenjevanje znanja. Učitelj načrtuje tudi rabo ustreznih podpornih strategij, diferenciranih dejavnosti in gradiv, ki podpirajo doseganje jasno načrtovanih jezikovnih in drugih ciljev. Pri tem je poudarek na ravnovesju med tekočnostjo, jezikovno pravilnostjo in ustreznostjo. Učitelj kot razmišljujoči praktik svoje delo ves čas evalvira in posledično po potrebi ustrezno spreminja, posodablja in izboljšuje.

Pri na učenca in učenje osredinjenem pouku učitelj učencem predstavi čim več različnih učnih strategij, s katerimi se bodo učenci bolj samostojno in učinkovito učili tuji jezik pri pouku, jih uporabljali pri materinščini in drugih šolskih predmetih kot tudi v izvenšolskih okoljih. Poznavanje in izbira učnih strategij učencem pomaga razumeti učne cilje in načine njihovega doseganja, optimizira organizacijo in čas učenja.

Vključevanje učnih strategij naj bo načrtno integrirano v pouk. Učitelj naj učencem razloži njihovo vlogo, vendar mora razlaga strategij izhajati iz konkretnih nalog oz. iz konteksta. Strategije naj bodo raznolike in naj spodbujajo različne miselne procese. Če učitelj spodbuja in vključuje npr. jezikovne strategije, ki vključujejo raznolike in zahtevnejše miselne procese, kot so parafraziranje, primerjanje, povzemanje, klešččenje, iskanje ključnih informacij, navajanje primerov, sodelovanje v interakciji ipd., in se ne osredotoča le na mehanske spominske strategije, se bo to odražalo na načinu učenja učencev.

Poleg neposrednih strategij (spominske, kognitivne, komunikacijske ali kompenzacijske) mora učitelj vključevati tudi posredne strategije (metakognitivne, čustvene, družabne), s katerimi se načrtuje in vrednoti učenje, uravnava čustva, motivacijo in odnos do učenja ter išče stike za večjo izpostavljenost in interakcijo v tujem jeziku. Ključni cilj razvijanja učnih strategij je avtonomnost učenca.

III. Dejavniki, ki vplivajo na učenje in dosežke pri tujem jeziku

Med najpomembnejše dejavnike, ki vplivajo na učenje in dosežke pri tujem jeziku, uvrščamo motivacijo za učenja tujega jezika, ki pa je tesno povezana s stališči do tujega jezika. Ta so razmeroma trajna in pozitivno ali negativno vplivajo na učenčevo dožemanje jezika in učenja ter se v času šolanja lahko spreminjajo. Zato je smiselno, da učitelji poznajo dejavnike in razloge, ki vplivajo na oblikovanje učenčevih stališč, kot npr. vloga družine, vrstnikov, okolja, učiteljev, vrednot, medijev, ipd. Poznajo pa tudi načine za spodbujanje pozitivnih stališč oz. preseganje negativnih v povezavi z doseganjem ciljev pouka.

Motivacija vključuje razloge za učenje tujega jezika in obsega vse, kar daje pobude za učenje, usmerja učenje in določa njegovo intenzivnost, trajanje in kakovost. Učence lahko poganja integrativna motivacija (t.j. globoko osebno zanimanje za predmet učenja, poistovetenje s kulturo, iz katere jezik prihaja) ali instrumentalna motivacija, ki se nanaša na praktične razloge za učenje jezika, kot so pohvala, dobra ocena, uporabnost jezika izven šole in za nadaljnje izobraževanje in poklic. Če učitelj razume, kaj posameznega učenca motivira, lahko uporabi učinkovite strategije za spodbujanje motivacije za učenje tujega jezika (jasni učni cilji, dinamična struktura učne ure, raznolike dejavnosti, kontekstualiziran pouk, različni učni pristopi in dejavnosti, sodelovalno učenje, učenec kot aktivni udeleženec v učnem procesu in soustvarjalec pouka, zavedanje lastnega učenja, ipd.).

Na učenčevo motivacijo in stališča vplivajo:

- » učenčeva predstava o sebi kot kompetentnem uporabniku jezika,
- » učenčeve izkušnje z učenjem jezika
- » učni pristopi in metode
- » družbeno okolje, v katerem se jeziki poučujejo, in družbena vloga (status) določenega jezika v tem okolju
- » starost in spol učenca, raven obvladovanja jezika, jezikovna učljivost, osebnostne lastnosti, čas začetka učenja tujega jezika idr.

Učenci bodo bolj motivirani, če bo pouk tujega jezika osmišljen, jim bo v miselni izziv in bo od njih zahteval razmišljanje tudi na višjih taksonomskih ravneh. Tako učitelj kot učenec prispevata k pozitivnemu učnemu okolju in prav v tem obojestranskem prizadevanju nastaja motivacija.

IV. Diferenciacija in individualizacija

Učenci vstopajo v jezikovno učilnico z različnim jezikovnim in kulturnim ozadjem, različnimi zmožnostmi, različnimi pristopi k učenju ter različnimi stališči in motivacijo za učenje tujega jezika. Nujno je torej poskrbeti za kakovostni proces izobraževanja učencev in dijakov z raznolikimi zmožnostmi in potrebami, ob hkratnem zagotavljanju skrbi za vzpostavljanje ustrezne socialne klime. Če želimo, da učenci kar najbolj napredujejo, je treba ustrezno prilagajati učni proces.

Pojem učne diferenciacije se pogosto povezuje z učno individualizacijo. Pri učni diferenciaciji gre predvsem za organizacijo pouka, s katero učitelj prilagaja poučevanje potrebam in zmožnostim posameznih učencev, medtem ko je učna individualizacija v prvi vrsti didaktično načelo, ki predpostavlja upoštevanje značilnosti in zmožnosti učencev, da je lahko vsakemu omogočen optimalni razvoj na vseh področjih. V procesu individualizacije je smiselno najprej prepoznati raznolike značilnosti učencev, nato pa jim omogočiti, da sledijo osebnim zanimanjem in svojim močnim področjem.

Z izvajanjem načel diferenciranega poučevanja se učitelji lahko sistematično in dosledno odzivajo na razlike med učenci, a pri tem zasledujejo uresničevanje vsebin učnega načrta. Pri diferenciaciji gre za na učenca osredotočeno poučevanje, saj temelji na predpostavki, da vsi učenci ne doživljajo učenja na enak način. Poznati mora njihove prednosti in slabosti, učne strategije, učne stile, motivacijo za učenje jezika ipd.

Pouk diferenciramo in/ali individualiziramo na različne načine.

- » s prilagajanjem vsebine: npr. branje besedil na različnih ravneh zahtevnosti ali z dodatno podporo v obliki vizualnih pripomočkov.
- » s prilagajanjem procesa: npr. samostojno delo, delo v parih, skupinsko delo ipd.
- » s prilagajanjem izdelkov: npr. predstavitev znanja lahko poteka v ustni ali pisni obliki.
- » s prilagajanjem učnega okolja, za katerega je značilna pozitivna razredna klima, ki temelji na učinkoviti razredni komunikaciji v tujem jeziku in v katerem je vseskozi na voljo podpora v obliki dostopa do virov in drugih gradiv.

Učitelj pri načrtovanju upošteva vse dele učnega procesa in temu ustrezno prilagaja metode in oblike dela, ki bodo predvidevale aktivno vključevanje učencev. Bolj ko učitelji poznajo značilnosti učencev in razlik med njimi, bolje lahko prilagodijo pouk njihovim potrebam in zmožnostim.

V. Varno in spodbudno učno okolje

Učitelj in šola si prizadevata, da s kulturo nenasilja in sodelovanja ustvarjata spodbudno in varno učno okolje, ki dopušča sprejemanje izzivov, izražanje osebnega mnenja ter iskanje alternativnih rešitev, kar pomembno pripomore k vzgoji učenca kot kritičnega misleca. Če želimo, da učenci vstopajo v komunikacijo ter se neobremenjeno in sproščeno izražajo v tujem jeziku, je nujno zagotoviti okolje, ki napake pojmuje kot sestavni del učenja jezika. Tesnoba in strah pri učenju in rabi tujega jezika namreč delujeta zaviralno, saj negativno vplivata na spomin, kognitivne in komunikacijske zmožnosti. Po drugi strani spodbudno učno okolje pozitivno vpliva na samozavest za rabo tujega jezika, željo po vključevanju v dejavnosti pri pouku tujega jezika, odnos med učencem in učiteljem, ki temelji na zaupanju, ter pozitivna stališča do jezikov in kultur. Prav zato je ključnega pomena učitelj, ki izkazuje navdušenje nad jezikom in spodbuja učence k rabi tujega jezika ter skrbi za spoštljivo povratno informacijo. Pomemben cilj pouka tujega jezika je zagotavljanje varnega in spodbudnega učnega okolja, ki upošteva različne materinščine in kulturna ozadja učencev.

VI. Sporazumevalne vsebine

Vloga vsebin pri učenju tujega jezika je ključna, saj omogoča učenje v kontekstu in uporabo jezika kot orodja za doseganje sporazumevalnega namena. Učenci lahko tako tuji jezik uporabljajo na avtentičen in smiselni način, kar jim omogoča, da spoznavajo svet okoli sebe in ob tem razvijajo jezikovne spretnosti in stališča ter vrednote.

V pouk tujega jezika je smiselno vključevati čim bolj avtentična gradiva (npr. novice, članki, intervjuji, leposlovna dela) in multimodalne vire (npr. avdio-video posnetke). Da bi učenci lahko razumeli ta gradiva, je pomembno, da učitelj uporablja podporne strategije. Te so lahko verbalne (npr. vodena vprašanja ali parafraziranje), postopkovne (npr. določeno sosledje dejavnosti) ali vključujejo uporabo različnih pripomočkov (npr. miselni vzorci, slovarji, spletni viri).

Vsebine so lahko splošne ali predmetno specifične oziroma strokovne. Pomembno je, da odražajo aktualne in za učenca relevantne izzive in situacije. Vključujejo skupne cilje ter oblikujejo stališča in vrednote, ki so pomembni za razvoj posameznika.

Med splošne sporazumevalne vsebine štejemo npr.

- » osebna identiteta,
- » bivanje in vsakodnevno življenje,
- » potovanja in prosti čas,
- » medosebni odnosi in počutje,
- » skrb za zdravje in telesno nego,
- » nakupovanje, potrošništvo in trajnostni razvoj,
- » hrana in pijača,
- » izobraževanje in delo,
- » javni prostori in storitvene dejavnosti,

- » narava, okolje in okoljske spremembe,
- » znanost, digitalizacija, tehnologija in množični mediji,
- » države, kulture in jeziki (medkulturnost, slovenščina in Slovenija v odnosu do ciljnega jezika in dežele).

Splošne sporazumevalne vsebine učenci spoznavajo in nadgrajujejo po načelu spiralnosti. Poleg teh so pomembne tudi vsebine drugih predmetnih in strokovnih področij ter vsebine, ki se navezujejo na skupne cilje (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; podjetnost, digitalna kompetentnost, zdravje in dobrobit ter trajnosti razvoj). Takšen način poučevanja vodi do celostne obravnave vsebin, saj spodbuja tudi miselne procese višjih taksonomskih ravni, razvijanje pozitivnih stališč in sposobnost kritičnega mišljenja. Obravnava vsebine, kot je npr. varovanje okolja, spodbuja učence k razmišljanju o etičnih načelih (pravičnosti, enakopravnosti in sočutja) in izražanju stališč v tujem jeziku, kar vodi v poglobljeno razumevanje jezika in celosten razvoj jezikovnih zmožnosti.

VII. Umeščenost skupnih ciljev pri predmetu drugi tuji jezik

V želji, da bo učenec kos aktualnim in prihodnjim izzivom, je Komisija za pripravo skupnih ciljev in njihovo umeščanje v učne načrte in kataloge znanj določila 5 področij skupnih ciljev, ki jih razvijamo in uresničujemo pri vseh ali vsaj večini predmetov po celotni vertikalni izobraževanja:

1. Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost
2. Trajnostni razvoj
3. Zdravje in dobrobit
4. Digitalne kompetence
5. Podjetnost

Pet področij skupnih ciljev je razdeljenih na podpodročja in kompetence, za katere so določeni skupni ključni cilji. Pri poučevanju tujega jezika posamezno področje skupnih ciljev ne more biti vezano zgolj na eno sporazumevalno vsebino, saj se dejavnosti tem (sprejemanje, tvorjenje, interakcija, posredovanje, raznojezičnost in medkulturnost) med seboj prepletajo. Učitelj naj pri pripravah izhaja iz obravnavanih vsebin, ki so omenjene v Temeljnih vodilih za učitelja, in smiselno vključuje tista področja skupnih ciljev in skupne ključne cilje, ki se mu glede na vsebinsko področje zdijo najprimernejši, ne da bi to predstavljalo dodatno obremenitev. Skupne cilje je potrebno smotno vplesti v predmetne cilje in/ali didaktične strategije.

Zaradi same narave predmeta je največ skupnih ciljev v predmetne cilje umeščenih s področja **Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost**, še zlasti s podpodročja jezik. Ti vključeni skupni cilji poudarjajo pomen razvijanja celostne sporazumevalne zmožnosti, ki vključuje celoten jezikovni repertoar učenca. Umeščenost skupnih ciljev v predmetne cilje je bolj podrobno obrazložena v didaktičnih priporočilih pri posamezni temi oz. skupini ciljev.

Učitelj v poučevanje smiselno in postopoma vključuje posamezne skupne cilje **trajnostnega razvoja**, ki izhajajo iz Evropskega okvirja kompetenc za trajnostnost (GreenComp, 2022; dostopno na: <https://www.zrss.si/pdf/greencomp.pdf>). Skupni cilj s področja trajnostnega razvoja je umeščen tudi v didaktičnih priporočilih pri posredovanju, kjer se opredeljuje izvedba mednarodne izmenjave (npr. v okviru Erasmus+, e-Twinning) in strokovnih ekskurzij, kjer učenec potovanje in bivanje načrtuje v skladu z načeli trajnostnega razvoja.

Področje **zdravja in dobrobiti** razvija pozitiven odnos do sebe in sveta, stik z lastnimi čustvenimi in socialnimi veščinami. Skozi metode in oblike dela učitelj z lastnim zgledom in izbiro dejavnosti razvija tudi podpodročje telesna dobrobit s poučevalnimi oblikami in prekinjanjem dolgotrajnega sedenja s kratkimi aktivnimi odmori. Učitelj organizira delo v skupinah ali projektno delo, kjer učenci ne sedijo ves čas. Naloge lahko vključujejo menjavo mest v razredu ali izvajanje aktivnosti stoje. Občasno lahko organizira dejavnosti zunaj učilnice, kar omogoča gibanje in pouk na prostem.

Učitelj pri učencih razvija **digitalne kompetence** z uporabo digitalne tehnologije. S pomočjo digitalnih orodij in aplikacij razvija strategije iskanja, kritičnega vrednotenja in ustvarjanja spletnih vsebin. Učitelj mora učenca opolnomočiti za kritično vrednotenje spletnih virov, podatkov, informacij, digitalnih vsebin in aplikacij. Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino, se zavzema za krepitev sodelovanja med člani ter se prilagaja pravilom, ki veljajo v določeni skupini. Spletna orodja omogočajo hitro in učinkovito komunikacijo s tujino: dopisovanje s sovrstniki iz francosko govorečih držav, sodelovanje v spletnem okolju v okviru mednarodnih projektov (npr. eTwinning). Za opise različnih ravni digitalnih kompetenc si lahko pomagata z okvirjem DigComp 2.2, ki ga najdete na: <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/n0n2c3c>

Dejavnosti, ki učencem omogočajo razvoj **podjetnostne** kompetence, temeljijo na ustvarjanju priložnosti za reševanje realnih problemov, sodelovanju in ustvarjalnem razmišljanju. Delo naj poteka v skupinah, kjer si učenci razdelijo vloge in se učijo sodelovanja, komunikacije in mreženja. Učenec je v čim večji meri vključen v proces prepoznavanja problema, priprave nabora možnih rešitev problema, izbire najbolj optimalne rešitve na osnovi predhodno zastavljenih kriterijev, razvijanja možne rešitve. Pomembno je, da učenec načrtuje in upravlja različne vire (npr. materialne, finančne, zunanje osebe kot vir znanja ...). Učitelj naj spodbuja učence, da se učijo na podlagi izkušenj, reflektirajo svoje odločitve in evalvirajo rezultate. S takšnim pristopom bodo učenci razvijali ustvarjalnost, odgovornost, prilagodljivost in sposobnost prenosa idej v prakso.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

SPREJEMANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri sprejemanju besedil učenec razvija zmožnost slušnega in bralnega razumevanja. Ob tem razvija osnovni jezikovni repertoar, ki vključuje preproste jezikovne strukture in zadostuje za izražanje osnovnih sporazumevalnih potreb. Kot poslušalec sprejema govorjeno besedilo (enega ali več govorcev), kot bralec pa ga sprejema v pisni obliki. Pri nekaterih dejavnostih ga sprejema prek obeh prenosnikov hkrati, vidnega in slušnega (npr. pri ogledu filma v tujem jeziku s podnapisi v tujem jeziku). Učenec posluša in bere z različnimi nameni, kot so učenje jezika, pridobivanje podatkov, navodil in priporočil, kritično razmišljanje, za zabavo itd. Vhodna besedila so na začetni stopnji zelo preprosta, prilagojena, kasneje so izvirna, nekoliko zahtevnejša in daljša. Pred odzivom na prebrano oz. poslušano besedilo učenec uporablja strategije sprejemanja, s katerimi zazna okoliščine (sobesedilo), priključuje v spomin vedenja o obravnavani temi, razbere sobesedilne in jezikovne informacije. (A1/A2)

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Razumevanje ustnega izražanja v dokumentu Sveta Evrope Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje (2023) nadomešča prejšnji izraz "slušno razumevanje". Do spremembe je prišlo zaradi prilagoditve izrazov, ki bi bili uporabni tudi za znakovne jezike in tako bolj vključujoči glede načina sporazumevanja. Izraz "ustni" v skupnosti gluhih in naglušnih vključuje namreč tudi kretanje (SEJO, 2023, 19-20). V tem katalogu znanj smo novejšo ime lestvice prevzeli kot ime skupine ciljev. Sporazumevalno dejavnost pa še vedno imenujemo poslušanje.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Sprejemanje je razdeljeno na dve glavni skupini ciljev: razumevanje ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva ter bralno razumevanje. Omenjeni skupini ciljev sta dodatno razdeljeni na (pod)cilje.

Razumevanje ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva

Razumevanje ustnega izražanja je jezikovna dejavnost, ki vključuje hkratno slušno sprejemanje in razumevanje tujejezičnega govora .

Pri razumevanju ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva mora biti učitelj pozoren tudi na težave, ki jih lahko povzročajo zahtevnejše okoliščine sprejemanja in jezikovne posebnosti govorca. Smiselno je, da učitelj učencu posreduje raznolike strategije, ki mu pomagajo prepoznati in izluščiti glavne teme in zapolniti vrzeli v razumevanju. Učitelj učenca opozarja tudi na pomen neverbalne komunikacije (geste, mimika, intonacija).

Gradivo, ki ga izbere učitelj, naj ustreza jezikovni ravni, obsegu znanja, življenjskim izkušnjam ter zanimanjem učenca. Učne situacije naj bodo čim bolj podobne realnim življenjskim situacijam.

Splošno bralno razumevanje ter branje različnih zvrsti umetnostnih in neumetnostnih besedil v tiskani in digitalni obliki

Branje je receptivna jezikovna dejavnost, pri kateri učenec sprejema in razvija razumevanje zapisanega besedila. Učenec v procesu branja procesira in preoblikuje informacije. Branje je pri učenju tujega jezika pomembno tudi zato, ker se z njegovo pomočjo učenec seznani z družbo in kulturo držav, v katerih je francoščina uradni jezik ali jezik sporazumevanja. Branje je tesno povezano z drugimi jezikovnimi dejavnostmi (širjenje besednega zaklada, ohranjanje motiviranosti za branje in razvijanje kritičnega branja).

Na začetni ravni učenja francoskega jezika je pomembno razviti in avtomatizirati osnovno bralno tehniko (povezava med zapisom in izgovorom). Učitelj učencu predstavi rabo strategij za preverjanje razumevanja, iskanje podatkov in glavnih tem v besedilu, pa tudi strategij za delo s slovarjem in/ali drugimi referenčnimi viri.

Besedila, ki jih izbere učitelj, naj bodo prilagojena jezikovnemu znanju učencev ter učenčevim interesom. Učitelj naj na vseh ravneh znanja vključuje čim več avtentičnih besedil. Preko ustrezno izbranih besedil se lahko pouk francoščine smiselno povezuje z drugimi medpredmetnimi področji.

Strategije sprejemanja vključujejo prepoznavanje sporočilnih signalov in sklepanje:

- » izraba ilustracij, oblikovanosti, naslovov, podnaslovov, položaja v besedilu;
- » izraba jezikovnih opor, od številke do lastnih imen, od besednih korenov, predpon do obrazil, časovnih in logičnih povezovalcev;
- » izraba avdiovizualnih opor (učenec sklepa o pomenu neznane besede, besednih zvez oziroma situacije na podlagi vidnega in slišnega v video posnetku);
- » sklepanje iz sobesedila in okoliščin (učenec sklepa o pomenu neznane besede iz preprostega sobesedila).

Predlagamo osnovno besedišče:

- » osebna identiteta
- » vsakodnevno življenje

- » potovanja in prosti čas
- » počutje in skrb za zdravje in telesno nego
- » nakupovanje, potrošništvo in trajnostni razvoj
- » hrana in pijača
- » narava, okolje in okoljske spremembe
- » javni prostori in storitvene dejavnosti
- » države, kulture in jeziki (medkulturnost in raznojezičnost)

RAZUMEVANJE USTNEGA IZRAŽANJA IN AVDIOVIZUALNEGA GRADIVA

CILJI

Učenec:

O: razvija glasovno podobo jezika in strategije poslušanja, pri čemer razvija prepoznavanje in uporabo sestavnih delov verbalnega in neverbalnega jezika;

SC (1.1.3.2)

O: razvija zmožnost pozornega poslušanja in razumevanja govornega besedila v živo in avdiovizualnega gradiva ter usvaja preproste strategije verbalnega razumevanja;

SC (1.1.3.2 | 4.1.1.1 | 4.1.2.1 | 3.3.2.1)

O: razvija in uporablja preproste strategije poslušanja besedil;

SC (1.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

» ob zelo počasnem in razločnem izražanju prepozna pomen besed, besednih zvez, izrazov in povedi;

» prepozna osnovne informacije besedila, razbere vsebino (pesem, intervju, pogovorna oddaja) in razvija doživljajsko poslušanje (zazna slog, intonacijo, čustva);

- » sledi počasnemu in razločnemu izražanju ene ali več oseb v živo v predvidljivi situaciji, prepozna temo in sledi splošnim informacijam (preprosta navodila, kratki napotki in opisi); pri tem je lahko aktiven poslušalec ali pasiven opazovalec; lahko si pomaga z nebesednim znakovjem;
- » sledi izražanju ene ali več oseb v predvidljivi situaciji, prepozna temo, če se izražajo počasi in razločno v standardnem jeziku. Učenec izlušči osredno idejo in prepozna časovno zaporedje dogodkov.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Vaje za slušno razumevanje so namenjene predvsem razvijanju sposobnosti učenca, da prepozna oziroma razloči naravni francoski govor v neposrednem stiku z govorcem oz. v situacijah, kot so: poslušanje dialogov, pesmi, oddaj, ogled risanih in krajših igranih filmov. Za razvijanje slušnih navad so potrebne pogoste in raznolike vaje. Učenec se mora navaditi na različne glasove, različno hitrost govora in različno vsebino v oblikah sporočanja (dialog, monolog, poročilo, igra, pesem). Pri izbiri besedil je pomembno, da so avtentična in da motivacijsko ustrezajo učenčevi stopnji.

Na začetni stopnji naj bodo ustna sporočila, ki jih predvajamo, krajša, vsebovati pa morajo že znane oz. utrjene jezikovne strukture in besedišče. Pri prepoznavanju besedišča učenca navajamo, da si pomaga s predznanjem drugih tujih jezikov (in učnega jezika), se opira na besede, ki so si v različnih jezikih podobne, a pri tem pazi tudi na podobne besede v različnih jezikih, ki imajo različne pomena. (1.1.3.2)

Za poslušanje besedila učenca motiviramo z različnimi uvajalnimi vajami. Pogovor lahko navežemo na vsebino sporočila, ki ga bodo poslušali ter tako ponovimo težje izraze in fraze. Pomagamo si lahko tudi s slikovnim gradivom, učencu pa predlagamo, da predvajano zgodbo obnovi. Pri težjih besedilih ključne besede in fraze napišemo na tablo.

Poslušanje besedil na začetni stopnji večkrat ponovimo, poslušanju pa vedno sledi krajši test za preverjanje razumevanja oz. več različnih nalog (kratki odgovori na vprašanja, iskanje pravih rešitev, krajša ustna obnova itd.). Koristne so tudi vaje, ki jih učenci delajo med poslušanjem besedila, npr. izpisovanje podatkov, izpolnjevanje tabel. S tem razvija spretnosti aktivnega poslušanja (3.3.2.1), išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih, izboljšuje osebne strategije iskanja (4.1.1.1) ter analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin. (4.1.2.1)

Pri pouku ima učitelj zahvaljujoč digitalnemu okolju za slušno razumevanje na voljo več in bolj raznolika avtentična gradiva (npr. poslušanje vremenske napovedi na spletnem TV dnevniku, intervjuji, pogovorne oddaje, You Tubov kanal za glasbo, novice s spletnega Radia - RFI ipd.). Poleg tega lahko učencem omogoči dostop do teh gradiv v spletni učilnici, da lahko do gradiv dostopajo tudi izven pouka, npr. doma.

Pri uporabi avtentičnih gradiv učitelj občasno uporabi tudi zahtevnejša besedila. Pri tem prilagodi težavnost naloge oziroma učenca uči strategij in ga vodi pri opravljanju kompleksnejših nalog. **SC** (5.2.2.2)

Različni vsebinski sklopi s področja trajnostnega razvoja, varovanja okolja, živih bitij, načel pravičnosti, enakosti in sočutja prispevajo k razvijanju odnosa in vrednot, povezanih s trajnostjo.

SC (2.3.1.1)

Z dostopom do avtentičnih gradiv v digitalnem okolju učenec intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture in umetnosti jezika, ki se ga uči. **SC** (1.3.1.1)

Za uspešno sprejemanje besedil učenca usmerjamo z dejavnostmi pred, med in po poslušanju.

Dejavnosti pred poslušanjem/ gledanjem:

- » usmerjen pogovor o temi besedila in preverjanje predznanja,
- » predstavitev ključnih fraz, besed in slikovnega gradiva,
- » predstavitev naloge, ki jo bodo učenci reševali med ali po poslušanju oz. gledanju.

Dejavnosti med in po poslušanju/gledanju:

- » prepoznavanje govorjenega ali posnetega besedila (vrsta, tema, kraj, čas, osebe),
- » reševanje nalog z nebesednim odzivom (npr. barvanje, risanje, obkroževanje)
- » reševanje nalog z besednim odzivom, ustno ali pisno (vprašanja različnih tipov, zapisovanje podatkov, povezovanje slike z besedo)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec slušno razumevanje lahko izkaže z ustreznim odzivom z različnimi tipi nalog, ustno, pisno ali neverbalno, lahko tudi v slovenščini.

Priporočene dejavnosti:

- » povezovanje (npr. slika in besedilo),
- » označevanje, urejanje, razvrščanje podatkov,
- » dopolnjevanje tabel, zapisovanje podatkov,
- » naloge izbirnega tipa (npr. pravilno ali napačno),
- » odgovarjanje na vprašanja (pisno ali ustno),
- » odgovor na odprta vprašanja,
- » obnova slišane.

Primeri izdelkov:

- » kratek povzetek z glavnimi točkami in ključnimi informacijami (ustno ali pisno),
- » izdelava miselnega vzorca,
- » ilustracija ali plakat, ki vizualno prikazuje vsebino,
- » prikaz slišane ali videne (pantomima, igra vlog).

OPISNI KRITERIJI

Pri preverjanju razumevanja ustnega izražanja in avdiovizualnega gradiva učenec izkaže, da:

- » prepozna vrsto sporočila,
- » izlušči bistvo sporočila,
- » izlušči glavno misel,
- » prepozna osnovno besedišče,
- » izlušči določene informacije,
- » sledi dogajanju v govorjenem besedilu ali na posnetku
- » izvede dejavnosti na podlagi slišanih besedil.

BRALNO RAZUMEVANJE

CILJI

Učenec:

O: odkriva osnovne bralne strategije in razvija interes za branje v francoskem jeziku iz različnih tiskanih in digitalnih gradiv ter zna aktivno uporabiti pridobljeno znanje v novih situacijah.

SC (1.1.3.1 | 4.1.1.1 | 4.1.2.1)

O: razvija bralne strategije za razumevanje in iskanje specifičnih podatkov, pri čemer si pomaga z jezikovnimi in nejezikovnimi sredstvi. Podatke išče v tiskanih in digitalnih okoljih.

SC (1.1.3.2 | 1.3.1.1)

I: razvija in ohranjajo motiviranost za branje avtentičnih umetnostnih in neumetnostnih besedil z zahtevnejšim besediščem.

SC (1.1.4.1 | 4.1.1.1 | 4.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

» prepozna pomen posameznih besed in besednih zvez v preprostih besedilih, zna najti določeno število podatkov, ki so vezani na njegove aktivnosti, pokaže razumevanje pomena posameznih besednih zvez ob slikovnem gradivu;

» sledi kratkim enostavnim besedilom kratka enostavna besedila iz njemu znanih situacij, napisana v standardnem jeziku v katerem prevladujejo pogosti vsakdanji izrazi. V besedilu zna poiskati točno določene podatke.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Pri bralnem razumevanju učenec spoznava, bere in razume besedila različnih zvrsti. Nabor besedil naj bo raznolik, v skladu z razvojno stopnjo učenca ter njegovimi zanimanji. Učitelj uporablja besedila, prilagojena začetni ravni učenja. Učitelj učenca nauči, da prepozna podobnosti in razlike med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. **SC** (1.3.1.1)

Pri strategijah bralnega razumevanja učenca navaja na uporabo znanja, pridobljenega pri pouku maternega jezika in drugih jezikov, ki se jih uči, tako da učenec prepozna podobnosti ter razlike med njimi (npr. prepoznavanje slovničnih struktur, zgradbe časov, prepoznavanje pomena

besed s pomočjo podobnih besed v drugih jezikih, tujk in strokovnih terminov v maternem jeziku, opozarjanje na homonime in homofone besede oziroma lažne prijatelje ^{SC} (1.1.3.2)

Razvoj bralne zmožnosti poteka ob pomoči učitelja ves čas učenja francoščine, novo besedišče ter zahtevnost besedil učitelj uvaja postopoma. Pisna besedila so kratka, pisana v preprostem jeziku, z osnovnimi slovničnimi strukturami in besediščem. Zaželeno je, da učitelj uporabi avtentična gradiva v obliki spletnih člankov, spletnih pisanih besedil različnih zvrsti, ob tem pa naj prilagodi težavnost naloge. ^{SC} (4.1.1.1) ^{SC} (4.1.2.1)

Učenca navaja na raznolika bralna gradiva, za ohranjanje motiviranosti za branje učencu dopusti možnost, da sam izbere vrsto besedila glede na svoje interese (npr. strip, članek, zgodba). ^{SC} (1.1.4.1)

Učenec je pri svojem delu pozitivno naravnán - pri tem se ne omejuje in posega tudi po zahtevnejših besedilih, pri iskanju pomena besed pa si pomaga s slovarji. ^{SC} (5.2.2.1) ^{SC} (5.2.2.2)

Učitelj smiselno vključuje vsebinske sklope s področja trajnostnega razvoja in varovanja okolja, ki spodbujajo ozaveščenost in občutljivost učencev ter njihov odgovoren odnos do narave. ^{SC} (2.1.3.1)

Delo z besedilom razdelimo v tri etape.

Dejavnosti pred branjem

- » usmerjen pogovor o temi besedila, kjer gre za preverjanje dosedanjega poznavanja vsebine s pomočjo postavljanja vprašanj in slikovnega gradiva,
- » predstavitev naloge, ki jo bo učenec reševal med in po branju.

Dejavnosti med in po branju

Učenec

- » prepoznavanje besedilne vrste, teme, naslovnika, cilje besedila,
- » izluščanje osnovne ideje besedila iz sobesedila na podlagi sestave besed, ali nebesedilnih elementov,
- » odgovarjanje na vprašanja različnih tipov,
- » povezovanje slikovnega gradiva z deli besedila,
- » postavitve povedi ali odstavkov v logično zaporedje,
- » dopolnjevanje besedila,
- » povzemanje besedila,
- » izražanje mnenja o besedilu,
- » poustvarjanje besedila po vzoru prebranega.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec bralno razumevanje pisnih besedil lahko izkaže z ustreznim odzivom z različnimi tipi nalog, ustno, pisno ali neverbalno, lahko tudi v slovenščini.

Priporočene dejavnosti:

- » reševanje nalog izbirnega tipa (povezovanje, obkroževanje),
- » reševanje nalog zaprtega tipa,
- » dopolnjevanje in razvrščanje,
- » prikaz vsebine z ilustracijo, grafičnim organizatorjem,
- » obnova prebranega.

Primeri izdelkov:

- » različni grafični prikazi (npr. miselni vzorec),
- » ilustracije,
- » ustna ali pisna obnova prebranega,
- » poustvarjanje besedila (npr. nadaljevanje zgodbe, sprememba konca),
- » prikaz prebranega (npr. igra vlog),
- » ustvarjalni izdelki na podlagi prebranega (npr. strip, kviz, plakat, zloženka, pesem).

OPISNI KRITERIJI

Pri preverjanju bralnega razumevanja učenec s pomočjo bralnih strategij izkaže, da:

- » prepozna vrsto besedila,
- » izlušči bistvo in sporočilo besedila,
- » razbere osnovno besedišče,
- » izlušči določene informacije,
- » izvede dejavnosti na podlagi prebranih navodil,
- » poišče določene podatke,
- » sledi dogajanju v besedilu.

TVORJENJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Tvorjenje vključuje govorne, znakovne in pisne dejavnosti, kot so pisno in ustno izražanje. Pri govornem sporočanju učenec tvori besedilo, ki je namenjeno enemu ali več poslušalcev, pri pisnem besedilu pa znanemu ali neznanemu naslovniku. Učenec svojo govorno zmožnost razvija pri glasnem branju, opisovanju, razlaganju, pripovedovanju, igri vlog, spontanem govorjenju, petju in izražanju stališč. Učenec svojo pisno zmožnost razvija pri tvorbi besedila različnih besedilnih vrst (opisovalnih, pripovedovalnih, razlagalnih, obveščevalnih, utemeljevalnih), ki jo razvija stopenjsko od lažjega k težjemu – od povezovanja besed v povedi preprostih besedil do oblikovanja krajših, a že kompleksnejših besedil. Ob koncu osnovnošolskega izobraževanja učenec govorno in pisno tvori večino besedilnih vrst, če je tema znana in vezana na njegovo interesno področje. Njegovo pisno in ustno izražanje je kljub slovničnim in leksikalnim napakam razumljivo in sporočilno ustrezno (A1/A2).

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Tvorjenje je razdeljeno na dve glavni skupini ciljev: ustno in pisno izražanje. Razvijanje pisnega in ustnega izražanja poteka usklajeno, saj sta ti dve spretnosti tesno povezani. Učitelj ju lahko učinkovito spodbuja z uporabo različnih pristopov, ki so prilagojeni starosti, sposobnostim in zanimanjem učencev. Z obravnavanjem aktualnih družbenih tem (npr.: varovanje okolja, zdrav način življenja, izboljšanje šolskega okolja) lahko ustvarja priložnosti za razvoj življenjskih kompetenc učencev, ki presegajo zgolj jezikovno znanje.

Ustno izražanje

Za razvijanje govorne spretnosti učencev učitelj že na začetni stopnji učenja francoščine čimveč govori francosko in k temu spodbuja tudi svoje učence. Uporablja preprost, vendar standardni jezik, saj predstavlja zgled pravilne izgovorjave in intonacije, ki ga učenci posnemajo.

Učitelj daje učencem jasna navodila in primere ter jih seznanja z različnimi tehnikami, ki jim pomagajo razumljivo izraziti svoje misli in premostiti jezikovne težave (npr.: uporaba vizualnih pripomočkov, sopomenk, kretenj, opis neznanih besed z znanimi).

Učitelj zagotavlja spodbudno učno okolje brez strahu pred napakami, ki naj bodo obravnavane kot sestavni del učnega procesa. Učitelj odpravlja napake učenca tako, da se s popravki aktivno vključuje v situacijo. Učiteljevo popravljanje postopno privede do učenčevega samopopravljanja in samonadzora.

Pisno izražanje

Na začetni stopnji učenja francoščine so vaje za razvijanje pisne spretnosti enostavne (npr.: prepisovanje besed, kratkih stavkov, nareki posameznih besed, odgovori na zastavljena vprašanja), kasneje pa se njihova zahtevnost povečuje s kompleksnejšimi in ustvarjalnejšimi izdelki (preprosta sporočila, pisma, blogi, opisi, zgodbe ipd.).

Učitelj spodbuja pisanje že na začetku učenja francoščine, tudi v digitalni obliki, pri čemer lahko uporablja preproste programe za obdelavo besedil.

USTNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

- 🟡: fonetično pravilno izgovarja francoske besede in ritmične enote, pozna njihovo naglaševanje in intonacijo;
- 🟡: razvija splošno ustno izražanje tako, da se odziva na vprašanja, opisuje sebe in svojo okolico pri čemer uporablja preproste besede in ustaljene izraze;
SC (5.2.2.1)
- 🟡: razvija in uporablja strategije tvorjenja: tvori krajša in preprosta ustna sporočila o znani temi po danem vzorcu ali iztočnicah.
SC (4.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » **minimalni standard je enak temeljnemu standardu;**
- » fonetično pravilno ponavlja in samostojno izgovarja besede, ritmične enote in krajše povedi; pravilno naglašuje besede in uporablja pravilno intonacijo;
- » **tvori kratke, včasih nepovezane povedi o sebi in svojem ožjem okolju; na vprašanja se odziva s posameznimi besedami ali neverbalno ter zna izraziti preprosto osebno mnenje;**
- » tvori preproste opise kraja, ljudi, zanimanj, aktivnosti ter jih poveže v smiselno zaporedje. Zna predstaviti naučeno vsebino o znani temi. Vodeno pripoveduje preprosto zgodbo oziroma zna povzeti različne dele vsebine.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učenec med poukom spoznava različne tvorbnne strategije, s katerimi se miselno pripravlja na govorjenje. Pri načrtovanju učenec razmišlja o tem, kaj bo rekel in kako bo to oblikoval. V spomin zna priklicati in uporabiti ustrezne fraze. Učenca spodbujamo, da pri načrtovanju ustnega sporočanja samostojno uporablja tudi slovar in druge vire.

Če ne najde ustreznega izraza, si učenec pomaga z nadomeščanjem (kompenziranjem), gestikulacijo, s preprostimi besedami, opisnim izražanjem, preklapljanjem med jeziki in namerno uporabo »napačne« besede. Pri tem razvija zavedanje o podobnostih in razlikah med jeziki in kulturami, razpozna zakonitosti in razvija načine za izražanje in posredovanje. SC

(1.1.3.2) Učenec se (samo)nadzoruje in (samo)popravlja. Ko spontano ugotovi, da se je zmotil ali naletel na problem, sam popravi svoje napake ter preverja pravilnost in ustreznost povedanega.

Uporabo strategij načrtovanja, samonadzorovanja in samopopravljanja upoštevamo tudi pri vrednotenju znanja.

Pri pouku francoščine je pomembno sistematično razvijati učenčeve govorne spretnosti, s katerimi se bo lahko spontano in pravilno izražal v konkretni govorni situaciji.

Na začetni stopnji je potrebno veliko časa posvetiti pravilni artikulaciji, zato so vaje za razvijanje ustnega izražanja preproste (npr.: glasno ponavljanje za učiteljem, reproduciranje na pamet naučenih besed, enostavnih pesmic, zamenjevalne vaje na osnovi dialogov ali jezikovnih vzorcev, ozvočevanje risank), kasneje pa kompleksnejše in bolj ustvarjalne (npr.: opis dogodka, pripovedovanje, izražanje mnenja, krajši govorni nastop). Učitelj lahko vodi uro tako, da učencem zastavlja vprašanja o vsakdanjih temah, na primer o hobijih, šoli, prijateljih. Na ta način se učenci učijo odgovarjati in sodelovati v dialogu.

Učitelj v dejavnosti smiselno vključuje teme s področja trajnostnega razvoja, skrbi za okolje, varovanje narave in živih bitij. SC (2.1.1.1)

K sproščenemu in spontanemu ustnemu izražanju učencev pripomorejo različne družabne igre, reševanje nalog v paru ali v skupini, igranje vlog v simulirani vsakdanji situaciji (npr.: obisk trgovine). Skupinske oblike dela učence razbremenijo strahu in večajo njihovo samozavest. . Učenec je pozitivno naravnan, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. SC (5.2.2.1)

Učitelj lahko uporablja različne aplikacije za učenje jezika, kot so kvizi, interaktivne igre in druge digitalne vsebine, ki spodbujajo jezikovno rabo.

Pri pripravi ustnega nastopa na spletu poišče potrebne informacije (npr. iskanje besed s pomočjo spletnega prevajalnika), lahko tudi vadi izgovorjavo (posneta izgovorjava v spletnih prevajalnikih, vaje za izgovorjavo na spletu). S pomočjo digitalnih orodij lahko učenec ustno predstavitev tudi posname in ustvarja različna interaktivna gradiva z govorom (npr.: PPT predstavitev z zvokom in podnapisi). SC (4.2.1.1) SC (4.1.2.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenci lahko znanje in spretnosti ustnega izražanja izkazujejo na različne načine: s kratko predstavitevijo, govornim nastopom, lastnim video ali avdio posnetkom, opisovanjem slikovnih iztočnic itd. Tema mora biti znana in povezana z učenčevim vsakdanjim življenjem. Vrednotenje znanja in spremljanje učenčevega napredka morata biti sprotna. Poudarek naj bo na formativnem vrednotenju, ki bo omogočal učencu samorefleksijo in razumevanje končne ocene ustnega izdelka. Učitelj nudi učencu povratno informacijo o obsegu in ustrezni rabi besedišča, jezikovni pravilnosti, tekočnosti, koherentnosti in izgovorjavi.

Priporočene dejavnosti:

- » poimenovanja,
- » opisi,
- » tvorjenje navodil,
- » pojasnjevanje,
- » simulacija vlog.

Primeri izdelkov:

- » predstavitev sebe, družinskega člana, prijatelja, živali, poklica,
- » opisovanje predmeta, slike,
- » tvorjenje vprašanj in odgovorov,
- » intervjuji,
- » sprememba besedila v spolu in številu, sprememba besedilne vrste (iz opisa v dialog),
- » dramatizacija: pripovedovanje preproste zgodbe.

OPISNI KRITERIJI

Učenec tvori razumljiva ustna sporočila, opise in predstavitve, tvori preproste izraze in povedi ter jih zna smiselno povezati.

Pri vrednotenju ustnih izdelkov učencev upoštevamo z naslednje kriterije:

- » vsebino in sporočilnost: glede na namen sporočila tvori ustrezno besedilo;
- » obseg in ustreznost besedišča: uporablja preproste stavčne strukture z naučenimi izrazi, skupinami besed, gestami in ustaljenimi vzorci;

- » jezikovna pravilnost: nekatere preproste strukture uporablja pravilno, vendar še dela napake;
- » tekočnost: razumljivo se izraža z zelo kratkimi izjavami, v katerih so očitni premori, napake in preoblikovanje izraženega;
- » koherentnost in kohezivnost: povezati zna skupine besed z logičnimi in časovnimi povezovalci;
- » jezikovna pravilnost: nekatere preproste strukture uporablja pravilno, vendar še dela napake.;
- » fonologija: izgovorjava je na splošno dovolj jasna, da je razumljiva. Močan je vpliv drugega jezika/ jezikov, ki jih govori. Izgovorjava znanih besed je jasna;

Učenec prepozna glavne razlike med slovenskim in francoskim glasovnim in naglasnim sistemom (nosniki, ozki in široki glasovi, pravilna izgovorjava črke R, vezava besed, če se naslednja beseda začne s samoglasnikom, nemi e na koncu besede, ne-izgovorjava končnega soglasnika).

PISNO IZRAŽANJE

CILJI

Učenec:

O: razvija splošno pisno izražanje s tvorjenjem preprostih stalnih besednih zvez, povedi in enostavnih sporočil, vendar še vedno na znano temo;

SC (4.1.1.1 | 4.1.2.1)

O: razvija in uporablja strategije tvorjenja in pri pripravi pisnih besedil lahko uporablja tudi različna digitalna orodja in okolja;

I: samostojno napiše domišljijско besedilo z elementi ustvarjalnega pisanja, ki se navezujejo na njegova interesna področja ali doživetja, npr. dnevniški zapis, blog, pisma ali preproste pesmi (A2).

SC (5.2.1.1 | 3.1.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

» s preprostimi besedami in osnovnimi izrazi pisno posreduje informacije o temah, ki ga zanimajo (npr. naslov, narodnost, starost, družina, prijatelji); pisno tvori preproste izraze in stavke

» napiše krajše besedilo o znanih temah in področjih, ki ga zanimajo (npr. opis osebe, države, mesta, prostora, predmeta, dogodka) in si ob tem pomaga z vzorcem. S preprostimi besedami, osnovnimi izrazi posreduje informacije o znanih zadevah (hobiji, družina, kaj mu je všeč in kaj ne ipd.);

» v povezanih stavkih zna na kratko opisati svoje okolje, tvoriti kratke opise dogodkov, preteklih dejavnosti, osebnih doživetij ali preproste zgodbe (iz resničnega življenja ali fantazijske). Pri tem na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje. Razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah, pri iskanju besed in izrazov si kritično pomaga z digitalnimi orodji, uživa v ustvarjalnosti in se veseli svojih dosežkov.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Učenec med poukom spoznava različne tvorbnе strategije, s katerimi se miselno pripravlja na pisanje. Pri razvijanju pisnega izražanja učenec tvori svoje besedilo na podlagi vzorca, ki ga prilagodi po svojih zmožnostih: na začetku tvori enostavne povedi, ki so lahko povezane z enostavnimi vezniki. Nato postopoma preide na pisanje daljših in zahtevnejših besedil.

Dejavnosti za pisanje so večinoma vodene. Pri načrtovanju učenec razmišlja o tem, kaj bo napisal in kako bo to oblikoval. V spomin zna priklicati in uporabiti ustrezne fraze. Učenca spodbujamo, da pri načrtovanju pisnega sporočila samostojno uporablja slovar in druge vire. Pisno se izraža s preprostimi besedami. Pomaga si z opisnim izražanjem in rabo tujk. Učenec se (samo)nadzoruje in (samo)popravlja. Ko spontano ugotovi, da se je zmotil ali naletel na problem, sam popravi svoje napake ter preverja pravilnost in ustreznost napisanega. Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. **SC** (3.1.4.1)

Uporabo strategij načrtovanja, samonadzorovanja in samopopravljanja upoštevamo tudi pri vrednotenju znanja.

Zaradi posebnosti francoske pisave je potrebno posvečati pozornost pravopisu in pravopisnim vajam. Učitelj lahko omenjeno snov utrjuje in preverja tudi s kratkimi nareki.

Samostojno pisno izražanje se razvija postopoma. Učenec najprej odgovarja na vnaprej zastavljena vprašanja, nato piše krajše obnove obravnavanih besedil, kasneje pa nadaljuje z ustvarjalnim pisanjem.

Naloge pisnega izražanja morajo biti primerne, v skladu s sposobnostmi in zanimanji učenca. Prepoznavna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije **SC** (5.2.1.1)

Učitelj smiselno vključuje v naloge teme s področja trajnostnega razvoja, ekologije, skrbi za naravo in živa bitja **SC** (2.2.1.1), zdravega načina življenja **SC** (3.2.2.2)

Pisne aktivnosti naj bodo povezane z govorom. Po pogovoru o neki temi lahko učenci napišejo krajši povzetek ali svoje misli o temi. Tako se jezik, ki so ga uporabili ustno, prenese tudi v pisno obliko.

Iztočnico za pisno aktivnost lahko predstavlja tudi slikovno gradivo (slike, serije slik, fotografije itd.), na podlagi katerega učenci napišejo zgodbo ali krajši sestavek.

Učenci se urijo v pisanju različnih vrst besedil, da se naučijo uporabljati jezik v različnih kontekstih.

Pri pripravi pisnih besedil si učenec lahko pomaga z uporabo digitalnih virov in tako razvija lastno digitalno kompetentnost. **SC** (4.1.1.1)

Za načrtovanje dejavnosti za razvijanje digitalne kompetentnosti analiziranja, primerjanja in vrednotenja verodostojnosti in zanesljivosti podatkov in informacij v digitalnih okoljih priporočamo referenčni okvir DigComp 2.2 **SC** (4.1.2.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec znanje pisnega izražanja izkazuje s pisanjem kratkih stavkov, ki jih povezuje v jasna in preprosta besedila (zahtevnost besedil se postopoma povečuje). Besedila so najprej krajša, preprosta in vezana na znane teme in besedišče (odgovor na sporočilo, voščilo, povabilo,

prošnja, zahvala itd.), sledijo daljša besedila z opisi oseb in dogodkov, pozneje se učence spodbuja k ustvarjalnemu pisanju. Učenec mora biti pozoren na zgradbo besedila, vsebino, besedišče, slog ter na jezikovno pravilnost.

Priporočene dejavnosti:

- » oblikovanje enostavnih povedi (povezanih s preprostimi vezniki), kratkih sporočil, opisov in ostalih besedil
- » dopolnjevanje besedila
- » pisanje s pomočjo vzorca besedila.

Pri razvijanju pisnega tvorjenja se pri učencu spodbuja pozornost tudi pri razvijanju pravopisne zmožnosti (raba ločil, naglasnih znamenj, elizij, črkovanja, vrstnega reda besed).

Primeri izdelkov:

- » opis (osebe, predmeta, poti v mestu, prostora, dogodka, potek dneva)
- » pismo, pesem, e-sporočilo
- » obrazec, seznam, vabilo, prošnja, prijava, pritožba, opravičilo, poročilo, zahvala, poizvedovanje
- » recept, komentar, blog, mnenje, ocena filma ali knjige
- » zgodba, strip, dnevnik, brošura, časopisni članek, šolsko glasilo oziroma drugo daljše besedilo po vzorcu.

OPISNI KRITERIJI

Učenec piše preprosta besedila o znanih temah, ki so povezane z njegovimi interesnimi področji in zanimanji. Besedila so splošno razumljiva, občasno vsebujejo nerazumljiv izraz, ki lahko prekine gladkost branja. Pri vrednotenju pisnega izražanja upoštevamo:

- » vsebino in sporočilnost: glede na namen sporočila tvori ustrezno besedilo,
- » obseg in ustreznost besedišča: uporablja preproste stavčne strukture,
- » jezikovni razpon: ustrezna in raznolika raba besedišča, čeprav je omejeno,
- » kohezivnost in koherentnost: smiselno povezovanje besed in izrazov z logičnimi in časovnimi povezovalci
- » pravopis in jezikovna pravilnost: prisotne so pomanjkljivosti in napake, ki lahko vplivajo na razumevanje.

INTERAKCIJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Interaktivne dejavnosti so dejavnosti sporazumevanja med sporočevalcem in prejemnikom sporočila. Govorno in pisno sporazumevanje združujeta zmožnosti in spretnosti sprejemanja in tvorjenja besedil, ki učencu omogočajo ustrezno odzivanje v predvidljivih in manj predvidljivih okoliščinah. Učenec pri sporazumevanju prevzema različne vloge za različne sporočilne namene. Sporazumeva se lahko v preprostih, vsakdanjih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in vsakdanjih stvareh. Pri tem je ključnega pomena razvijanje fleksibilnosti in sposobnost medsebojnega sodelovanja, ki preprečuje morebitne nesporazume (prosi za ponovitev povedanega, za dodatna pojasnila, se zna opravičiti, itd.) Interakcijske dejavnosti (običajno so to neposredni pogovori) vključujejo tudi nejezikovno sporazumevanje.

Interakcijske strategije učenec razvija tudi na spletu: razumevanje spletnih objav, uporaba spletnih orodij, tvorjenje besedil in odzivanje na preprosto spletno izmenjavo, kritično iskanje, zbiranje in filtriranje informacij in digitalnih vsebin ter njihovo vrednotenje. Uči se varne rabe interneta, spletnega bontona ter spoštuje avtorske pravice in jih ustrezno citira.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Pri interakciji imajo sporočilnost, vsebina in funkcijska ustreznost prednost pred jezikovno pravilnostjo, v večini situacij se dopuščajo napake in nejasnosti. Področje interakcije ni samostojno, temveč se razvija v soodvisnosti od sprejemanja, tvorjenja, posredovanja ter raznojezične in medkulturne zmožnosti.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

 (5.2.4.3) (1.1.1.1) Učitelj v pouk vključuje različne interakcijske strategije, kot so razumevanje vloge govorca, sodelovanje in prošnja za pojasnilo. Učenca navaja na to, da zna začeti, vzdrževati in končati preprosto ustno, pisno ali spletno interakcijo.

Za sodelovanje je pomembno, da zna učenec nakazati, ali je sporočilo razumel oz. izrazi težave pri razumevanju in prosi za ponovitev ali dodatne informacije.

Interakcija pomeni aktivno miselno dejavnost učenca, pri kateri v ospredju nista struktura ali pravilnost posredovanega sporočila, temveč komunikacijski namen, upoštevanje sporazumevalnih okoliščin ter doseganje zastavljenega komunikacijskega namena.

Pomembno je, da pri usvajanju veščin interakcije učitelj navaja učence tudi na upoštevanje sociolingvistične ustreznosti (uporaba vpljudnostnih oblik, ustaljenih vzorcev, ustrezne zvrsti ipd.) in pragmatične zmožnosti (prilagajanje situaciji, menjava vlog ipd.)

Učitelj učenca seznaja z možnostjo smiselne, varne in kritične uporabe spletnih prevajalnikov in orodij UI.

Učitelj načrtuje dejavnosti ustne interakcije tako, da vnaprej pripravi iztočnice in določi cilje, s katerimi seznani učenca. Učitelj učenca lahko vzpodbudi, da tudi sam poišče svoj osebni cilj. Učitelj lahko dejavnost predvidi kot samostojno oziroma projektno nalogo, s čimer učenca spodbuja k razvijanju socialnih veščin in k uporabi predznanja.

Učitelj ima vlogo koordinatorja, učenec pa prevzema aktivno vlogo v kateri se samoorganizira in samovrednoti. Učitelj ustvarja podporno okolje, v katerem se učenec lahko dela napake, a vseeno napreduje.

USTNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

O: razvija zmožnost ustne izmenjave informacij in razvija strategije ustne interakcije in spretnosti aktivnega poslušanja v njemu znanih okoliščinah in vsakodnevnih situacijah;

SC (3.3.2.1)

O: razvija in uporablja preproste interakcijske strategije z različnimi sogovorci v različnih situacijah, sledi pogovoru in na preprost način izrazi svoje mnenje, potrebe in želje; razvija spretnosti za sodelovanje v učinkoviti in spoštljivi komunikaciji;

SC (5.3.4.1)

I: razvija specifični jezikovni repertoar in prevzema različne govorne položaje in vloge, predvsem v javnem življenju izven učilnice (npr. na strokovni ekskurziji ali mednarodnem projektu). Z učenci se sporazumeva v živo ali preko spleta (A2).

SC (2.2.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

- » izmenjuje temeljne informacije s sogovornikom, odgovarja na vprašanja zaprtega tipa, sledi sogovorniku tudi z neverbalnim odzivanjem; sledi vsakdanjim napotkom in navodilom, povezanih z zadovoljitvijo osnovnih potreb, zahtev in želja;
- » izmenjuje temeljne informacije s sogovornikom, zna zastavljati preprosta vprašanja in odgovarjati nanj; zna vzdrževati pogovor na znano temo s pomočjo naučenih jezikovnih struktur ter izmenjati informacije (telefonski pogovor, rezervacija, nakupovanje, naročanje, pojasnila zdravniku).

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Za spontano in učinkovito sporazumevanje učenca v konkretni govorni situaciji z različnimi posamezniki ali skupinami je pomembno sistematično razvijati njegove govorne spretnosti in interakcijske strategije (npr. razumevanje vloge govorca, sodelovanje, prošnja za pojasnilo). Pri tem naj si pomaga in uporablja znanje, pridobljeno pri pouku maternega in ostalih jezikov, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.

K izbranemu problemu pristopa celostno in pri tem upošteva, da so okoljski, gospodarski in družbeni vidik med seboj povezani. SC (2.2.1.1)

Učenca navajamo na to, da zna začeti, vzdrževati in končati preprosto ustno interakcijo. Če sledi sporočilu, ga spodbujamo, da to potrdi ali pa izrazi težave oz. nakaže, da sporočila ni razumel in prosi za pojasnilo in/ali ponovitev informacije. Pri tem razvija spretnost aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja zanimanja in skrbi za druge SC (3.3.2.1)

Do nepredvidenih situacij je naravnano pozitivno in je osredotočen predvsem na proces reševanja izzivov SC (5.2.2.1). Morebitne spore rešuje na konstruktiven način, sklepa kompromise SC (5.3.4.2), v primeru da težavi sam ni kos, pa se obrne na sovrstnika, učitelja ali drugo strokovno osebo SC (5.2.4.2). Za razvijanje sporazumevalnih zmožnosti ima učitelj na voljo različne vaje, ki morajo biti smiselne, ustvarjalne in uporabne.

Učitelj v vaje in naloge vključuje tematske sklope s področja ekologije, varovanja okolja, živih bitij, načel pravičnosti, enakosti in sočutja in s tem razvija odnos učencev do vrednot trajnosti. SC (2.3.1.1)

Aktivnosti naj bodo naravnane tako, da je vključenih kar največ učencev (delo v parih in skupinah). Pomembno je, da učitelj da jasna navodila in zgleda ter učence nauči tvorno sodelovati pri pogovoru, prisluhniti sogovorniku, jasno izražati svoje misli. Učenca se spodbuja, da z različnimi tehnikami zna obvladati nepredvidene situacije in jezikovne težave ter se nanje odziva s pozitivno naravnanoostjo in da sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami SC (5.3.4.1)

Učenci naj sodelujejo v čim bolj realnih situacijah, kjer so priporočene naloge v katerih učenci tudi skupinsko dosegajo cilje. Učitelj naj spodbuja pozitiven odnos do napak in učencem ponudi strategije za premagovanje komunikacijskih ovir (npr. neverbalna komunikacija).

Učenci dejavnosti ustne interakcije uporabljajo tudi izven učilnice, npr. na strokovnih ekskurzijah, izmenjavah in mednarodnih projektih.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Učenec lahko zmožnost interakcije izkaže s preprostim sporazumevanjem in na različne načine: s simulacijo pogovora o različnih temah (npr. počitnice, prosti čas, hobiji, potek dneva) in v različnih situacijah (npr. dialog v trgovini ali restavraciji, telefonski klic prijatelju, intervju, igra vlog).

Pomembno je, da ta poteka v čim bolj avtentičnih in naravnih okoliščinah, ki ne spodbujajo zgolj reprodukcije naučenih vsebin, zato upoštevamo, da se v govoru pojavljajo tudi napake, ponovni začetki, zatikanja, ipd. Če pride do zatikanj, lahko pogovor podpre učitelj. Dejavnosti so lahko vezane tudi na slikovne, grafične in druge iztočnice, na besedilo, ki ga učenci slišijo ali preberejo v procesu preverjanja in ocenjevanja. Govorne dejavnosti se dinamično spreminjajo in prehajajo iz monologa v dialog, pri čemer je učenčev sogovorec lahko tudi učitelj, vendar imajo prednost učenci. Učitelj pazi, da sta sogovorca razmeroma enakovredna in da se komunikacija ne prekinja, navodila so glede na jezikovno raven učencev različno zahtevna. Učenec svoje znanje s področja ustne interakcije izkazuje na različne načine:

- » simulira pogovor o različnih temah in v različnih situacijah, pri čemer zna postavljati preprosta vprašanja in nanje odgovarjati;
- » opravi dialog s sošolcem in/ali drugimi osebami (npr. s pomočjo kartic za igranje dialoga oz. drugih iztočnic). Vsebino pogovora na kratko ustno predstavi učitelju in sošolcem;
- » s pomočjo voznega reda, šolskega urnika ali preglednice svojih aktivnosti izrazi čas s frazami in se dogovori za vsakdanjo aktivnost (telefonski pogovor v dvojici);
- » v restavraciji naroči hrano in pijačo ali opravi drug nakup (igra vlog).

Pogovor lahko v paru ali v skupini izvede v živo (na primer na ekskurziji), pri čemer se predhodna simulacija izvede že v razredu.

Učiteljeva povratna informacija naj bo osredotočena na spodbujanje sodelovanja v interakciji in tekočnosti, kasneje na pravilnost in ustreznost. Učenec mora imeti dovolj časa za refleksijo in izboljšave.

OPISNI KRITERIJI

Pri oblikovanju opisnih kriterijev upoštevamo:

- » sodelovanje v ustni interakciji: učenec se zna vključiti v preprosto ustno interakcijo, zna zastaviti preprosta vprašanja in odgovoriti nanje ter zna oblikovati preproste trditve, ki se nanašajo na njemu znane teme; upoštevati je potrebno, da učenec še ni dovolj usposobljen uporabljati strategij razumevanja, da bi pogovor sam usmerjal;
- » vsebina in sporočilnost: učenec izrazi preprosto in jasno sporočilo, ki je ustrezno glede na temo in situacijo;
- » razumljivost in tekočnost govora: izraža se razumljivo, s kratkimi izjavami. V pogovoru lahko nastajajo krajši premori. Intonacija, izgovorjava in naglas so slabi, vendar je sporočilnost jasna;
- » besedišče in jezik: uporablja naučene fraze na obravnavano temo in besedišče ter obravnavane jezikovne strukture.

PISNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

○: zna tvoriti kratka, preprosta pisna sporočila v obliki ustaljenih obrazcev za neposredne potrebe;

SC (4.2.1.1)

○: prosi za osebne podatke in jih v kratkih, preprostih sporočilih posreduje naprej;

SC (5.3.5.3 | 5.2.2.1)

○: razvija in uporablja preproste interakcijske strategije za učinkovito in nenasilno komunikacijo.

SC (1.1.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

» zna z osnovnimi osebnimi podatki izpolniti preproste obrazce (ime, priimek, naslov, državljanstvo...);

» zna napisati kratko, zelo preprosto sporočilo (npr. razglednico ali SMS prijateljem (jim kaj sporočiti ali jih vprašati) in izpolniti zahtevnejši obrazec;

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Pri pisni interakciji je poudarek na prenosu informacij. Pisna interakcija je spretnost, ki se razvija postopoma. Učitelj jo nadgrajuje sistematično in učencu nudi veliko podpore. Učenec aktivno uporablja pridobljeno znanje v novih situacijah SC (5.3.5.3). Pri tem razvija spretnosti za učinkovito in nenasilno komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov, pri tem spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. SC (5.2.4.1) SC (1.1.5.1)

Učenec oblikuje kratka zapisana besedila, uporablja vljudnostne fraze, pozdrave in nagovore ter se nanje zna odzvati. V vlogi pošiljatelja in/ali prejemnika razvija pisno interakcijo, ki lahko poteka v avtentičnih ali simuliranih situacijah, pri tem se prilagaja nepredvidenim spremembam SC (5.3.2.2), npr.: opravi medsebojno izmenjavo informacij s sošolcem in/ali drugimi osebami, izpolni obrazec ali napiše krajše besedilo, se dogovori za vsakdanjo aktivnost preko elektronskega ali sms sporočila. Pri tem lahko učenec uporablja tudi digitalno tehnologijo. SC (4.2.1.1)

Primer dejavnosti pri pouku:

Učenca v parih ustvarita vsak svoje majhno podjetje in zanj pripravita obrazec za zaposlitev novega delavca z vsemi zahtevanimi podatki. Nato se postavita v vlogo iskalca zaposlitve, si zamenjata obrazca in ju rešita. Pri tem si pomagata. **SC** (5.3.5.2) **SC** (5.2.2.1)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » Simulacija pisne interakcije, ki pa naj čim bolj posnema resnične življenjske situacije sporazumevanja (dopisovanje s sovrstnikom iz tujine, izpolnjevanje obrazcev ipd.). V ospredju je sporazumevalna zmožnost.
- » Izmenja informacije s sošolcem in/ali drugimi osebami, izpolni obrazec z osebnimi podatki, napiše razglednico, SMS, voščilnico, zahvalo/opravičilo, e-sporočilo.
- » Učenec s pomočjo voznega reda, urnika, preglednice svojih aktivnosti izrazi čas s frazami in se dogovori za vsakdanjo aktivnost (elektronsko ali sms sporočilo v paru).

OPISNI KRITERIJI

Pri oblikovanju opisnih kriterijev upoštevamo:

- » sodelovanje v pisni interakciji: z dopisovalcem si lahko izmenjuje informacije o znanih temah v predvidljivih vsakdanjih situacijah;
- » besedišče in jezik: uporablja zelo omejen nabor besed in fraz; obvlada zgolj najenostavnejše jezikovne strukture, vendar še dela osnovne napake, ki lahko vplivajo na razumevanje;
- » pravopis: zna dokaj pravilno prepisati in zapisati pogosto rabljene znane besede in fraze; zapisano lahko vsebuje pomanjkljivosti, kot so nepravilen zapis in druge napake;
- » vsebina in sporočilnost: upošteva značilnosti besedilne vrste, vključi vse dane iztočnice. Sporočilo je zelo preprosto in še razumljivo.

SPLETNA INTERAKCIJA

CILJI

Učenec:

O: razvija zmožnost sodelovanja v sočasni ali zaporedni interakciji z enim ali več govorcev v različnih spletnih okoljih, tvori in komentira objave in prispevke, ter se odziva na vključene medijske vsebine.

SC (4.2.4.1 | 4.2.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Standardi pri spletni interakciji niso predvideni.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Spletna interakcija se osredotoča na uporabo različnih okolij za komunikacijo. Učenec se sporazumeva z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah. **SC** (4.2.1.1)

Ključno je, da prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije. S tem razvija digitalne kompetence in specifične strategije za učinkovito spletno komunikacijo ter svoje vedenje prilagaja pričakovanjem in pravilom, ki veljajo v določeni skupini. **SC** (4.2.5.1) **SC** (5.2.1.1)

Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. **SC** (5.3.3.1)

Učenec naj sodeluje v spletnih forumih in klepetalnicah, kjer lahko objavi kratke prispevke in vadi izmenjavo argumentov in konstruktivno sodeluje. **SC** (4.2.3.1) Z digitalnimi orodji naj soustvarja skupno vsebino, se zavzema za krepitev sodelovanja med člani ter prilagaja svoje vedenje pričakovanjem in pravilom, ki veljajo v določeni skupini. **SC** (4.2.4.1) Preko simulacij izpolnjuje spletne obrazce, opravlja spletne transakcije ali sodeluje pri spletnem naročanju storitev. Za sodelovanje pri izdelavi skupnih nalog lahko sodeluje pri skupinskih spletnih projektih, kjer uporabljajo orodja, kot so Google Docs, Microsoft Teams idr. **SC** (4.3.1.1)

Uporaba družbenih omrežij je vseprisotna, zato jih lahko smiselno uporabimo tudi pri učenju tujega jezika. Ob tem pa mora učitelj učence opolnomočiti za kritično vrednotenje spletnih virov, podatkov, informacij in jih seznaniti z varno rabo interneta. **SC** (4.1.2.1)

Pri pouku z uporabo orodij (Genially, Canva ipd.) oblikuje voščila, obvestila, sodeluje z objavami v forumih (npr. v spletni učilnici). Spletna orodja omogočajo hitro in učinkovito komunikacijo s tujino: dopisovanje s sovrstniki iz francosko govorečih držav, sodelovanje v spletnem okolju v okviru mednarodnih projektov (npr. eTwinning).

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Vrste pisnih besedil: sms sporočila, čestitke, prošnje, pohvale, zahvale, vabila, opravičila, komentarji.

- » Ustvarjanje preprostega profila na izmišljenem družbenem omrežju: učenec ustvari preprost profil in ga dopolni s svojimi osnovnimi podatki, kot so ime, priimek, slika in kratek opis;
- » Sodelovanje v preprosti spletni razpravi: učenec sodeluje v preprosti spletni razpravi na forumu ali v komentarjih na družbenem omrežju, npr. z odgovorom na vprašanje ali s kratkim komentarjem na objavljeno temo;
- » Pošiljanje in prejemanje kratkih sporočil: učenec pošilja in prejema kratka sporočila prek e-pošte ali sporočil na družbenih omrežjih, npr. s pozdravom, zahvalo ali kratkim vprašanjem.

OPISNI KRITERIJI

Ker pri spletni interakciji standardi niso predvideni, tudi opisni kriteriji niso določeni.

POSREDOVANJE, RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOST

OBVEZNO

OPIS TEME

Pri različnih dejavnostih posredovanja (mediacije) je učenec postavljen v vlogo posrednika ali prenašalca pisnih ali ustnih sporočil, včasih v okviru enega jezika, včasih med dvema načinoma (npr. iz govornega v znakovni in obratno), včasih iz enega jezika v drugega (medjezikovno posredovanje, prevajanje). Poudarek je na vlogi jezika v procesih, kot so npr. ustvarjanje pogojev za sporazumevanje, spodbujanje drugih k oblikovanju ali razumevanju novega pomena, prenašanje novih informacij v ustrezni obliki. Oseba, ki je vključena v posredovanje, mora imeti razvito čustveno inteligenco ali biti dovolj, odprta, da jo razvije, da ima v sporazumevalni situaciji dovolj empatije do stališč in čustvenih stanj drugih. Posreduje med sogovorniki, ki se med seboj ne morejo sporazumeti neposredno, najpogosteje zato, ker govorijo različne jezike. Učenec pomaga pri ustvarjanju pogojev za sporazumevanje, sodelovanje in/ali učenje, pri soočanju z občutljivimi situacijami in napetostmi, do katerih lahko pride, in pri njihovem blaženju. Pri posredovanju gre za ustvarjanje skupnega prostora med jezikovno in kulturno različnimi sogovorci, za razumevanje »drugačnosti« ter prepoznavanje podobnosti in razlik, ki omogočajo uspešno sporazumevanje in medkulturno izmenjavo.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Cilji se navezujejo na Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO). Podrobneje so zajeti opisniki poglavja 3.4 Posredovanje ter 4. Raznojezična in raznokulturna zmožnost.

Zmožnost posredovanja ter raznojezična in medkulturna zmožnost se pri pouku razvijajo in spremljajo, a ne ocenjuje, saj se nekateri vidiki posredovalne zmožnosti ocenjujejo pri sprejemanju, tvorjenju in interakciji, zato poglavje nima navedenih standardov znanja.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA TEMO

Učenec pri različnih dejavnostih posredovanja prenaša pisna ali ustna sporočila in kot posrednik omogoča sporazumevanje v situacijah, kjer se osebe ne morejo sporazumeti neposredno, najpogosteje zaradi jezikovnih, družbenih in kulturnih ovir. Za to vlogo je pomembno, da je učenec bolj kot na lastne potrebe, ideje ali izražanje pozoren na potrebe, zamisli ali izražanje

osebe ali oseb, za katere posreduje. Pri posredovanju se celovito povežejo sporazumevalne dejavnosti, ki jih je učenec razvil in jih nadgrajuje, tako sprejemanja (slušnega in bralnega razumevanja), tvorjenja (ustnega in pisnega izražanja) ter interakcije, tako ustne, pisne kot spletne interakcije. Pri vrednotenju posredovalne zmožnosti je poudarek na ustreznosti prenosa informacije ali sporočila, torej temu, ali učenec pomensko ustrezno odreagira in ustrezno uporabi preproste besede, naučene izraze in fraze, ki mu pomagajo pri uspešnem sporazumevanju. Vrednotenje mora biti sprotno, učitelj da učencu povratno informacijo in ovrednoti njegov napredek.

Pri učenju tujega jezika zato učence spodbujamo k razmišljanju o razlikah med različnimi kulturami, spoštovanju drugačnosti ter ozaveščamo pomen prepletanja in povezovanja različnih jezikov (iskanje sorodnih besed, lažni prijatelji) in kultur. Učenec razvija sposobnost razumevanja "drugosti", prepoznavanja podobnosti in razlik s pomočjo znanih in neznanih kulturnih značilnosti, zmožnost ustreznega odzivanja ter proaktivno zmožnost uporabe znanja znanih jezikov za razumevanje novih jezikov.

Koncept raznojezičnosti omogoča učencem, da spoznavajo raznolikost jezikovnih sistemov, ozaveščajo pojme in miselne koncepte, jih medsebojno povezujejo in izboljšujejo svoje kognitivne zmožnosti. Pri tem spoznavajo kulturno raznolikost kot pozitivno vrednoto, ki jim omogoča učinkovito vključevanje v večjezično in večkulturno družbo.

Posredovalne dejavnosti na začetnih ravneh učenja francoščine zajemajo predvsem prenos vsebine besedila drugi osebi, do katerega ta nima dostopa zaradi jezikovnih, kulturnih, semantičnih ali tehničnih ovir, ter posredovanje pri sporazumevanju, torej spodbujanje sporazumevanja in usmerjanje uspešnega sporazumevanja med učenci/uporabniki, v katerih stališčih so lahko osebne, sociokulturne, sociolingvistične ali intelektualne razlike.

V dejavnosti, ki vključujejo posredovanje, raznojezičnost in medkulturnost, je vključeno projektno delo, medpredmetno povezovanje (npr. v sklopu različnih projektov, dnevov dejavnosti) ter strokovne ekskurzije v tujino, mednarodni projekti in izmenjave. V teh dejavnostih se prepletejo različne sporazumevalne dejavnosti, ki jih učenec razvija od začetka učenja francoščine: razumevanja ustnega izražanja, bralnega razumevanja, ustnega in pisnega izražanja in predvsem interakcijske dejavnosti.

POSREDOVALNE DEJAVNOSTI

CILJI

Učenec:

○: Splošno posredovanje ali posredovanje besedil: učenec zna prenesti ali prevesti bistvo kratkih, jasnih, preprostih sporočil, navodil in objav, ki so posredovana pisno, slikovno ali govorno, nekemu drugemu, pri čemer je poudarek na vsebini sporočila. Učenec prepozna različne načine

številčenja, merjenja razdalj, napovedovanja časa. Zaveda se podobnosti in razlik med jeziki in je na to pozoren pri uporabi različnih gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, digitalnih orodij, spletnih strani itd. Prepozna težave v interakciji s pripadniki drugih kultur. Lahko prepozna mednarodne izraze in besede/geste, ki so skupne različnim jezikom. Kljub morebitnim napakam je posredovano sporočilo razumljiv in vsebinsko ustrezno.

SC (1.1.3.1 | 1.1.3.2 | 2.2.2.1 | 3.3.4.1)

O: Posredovanje pri sporazumevanju Učenec razvija zmožnost posredovanja pri sporazumevanju v situacijah, v katerih se vrstniki ali druge osebe ne morejo sporazumeti neposredno, najpogosteje zaradi jezikovnih, družbenih in kulturnih ovir. Gre za ustvarjanje skupnega prostora med jezikovno in kulturno različnimi sogovorci, kar pomeni razvijanje sposobnosti razumevanja "drugosti", prepoznavanje podobnosti in razlik s pomočjo znanih in neznanih jezikovnih ali kulturnih značilnosti, da se omogoči sporazumevanje in sodelovanje. Učenec zna s preprostimi besedami, gibi ali neverbalnimi znaki spodbuditi medkulturno izmenjavi, prosi za pojasnilo ali izrazi soglasje, povabilo, zahvalo. Prepozna, ko se ljudje ne strinjajo ali ko so težave v interakciji, in zna pri iskanju kompromisa in soglasja uporabiti naučene preproste izraze. Zna prepoznati osnovne kulturne konvencije, zna se primerno obnašati pri vsakdanjih situacijah, zaveda se, da je lahko njegovo obnašanje razumljeno drugače, kot bi sam želel, in prepozna težave v interakciji s pripadniki drugih kultur. Presoja dejanja, ki so povezana s trajnostno prihodnostjo, k izzivom pristopa celotno in se zaveda povezanosti dejavnikov okoljskega in družbenega pomena. Učenec se zaveda in prepoznava raznolikosti v ožjih (oddelek, vrstniki, družina) in širših okoljih (šola, lokalna skupnost, družba) in ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi.

SC (2.3.1.2 | 3.1.4.2)

STANDARDI ZNANJA

Učenec:

Učenec ne pridobi ocene, saj standardi znanja pri posredovanja niso predvideni.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Za uspešno posredovanje je smiselno, da učitelj spodbuja skupinsko delo in sodelovanje oz. interakcijo z vrstniki. Pri skupinskem delu naj se učenci trudijo sodelovati v tujem jeziku:

- » pokazati, da sledijo povedanemu (npr. »Razumem.«),
- » vprašajo druge, ali sledijo povedanemu,
- » vprašajo druge, kaj mislijo.

Učenčeva sposobnost posredovanja ni povezana le z njegovo jezikovno zmožnostjo v nekem jeziku, ampak tudi z zmožnostjo uporabe posredovalnih strategij. Posredovalne strategije so tehnike za pojasnjevanje pomena in lajšanje razumevanja. V osnovnošolskem obdobju je zlasti pomembno povezovanje s predhodnim znanjem, kar lahko učitelj spodbuja:

- » s postavljanjem vprašanj, ki spodbujajo učence, da aktivirajo svoje predhodno znanje,

- » z vzpostavljanjem primerjav in/ali povezav med novim in predhodnim znanjem,
- » z navajanjem zgledov.

Medkulturno razumevanje učitelj pogloblja s pogovori in besedili o podobnostih in razlikah med posameznimi kulturami. V ta namen učitelj izbira ustrezna besedila in avdiovizualno gradivo. Smiselno je, da se pouk francoščine povezuje z drugimi predmeti, predvsem s poukom učnega jezika in angleščine, geografije in zgodovine.

Sestavni del razvijanja posredovanja, raznojezičnosti in medkulturnosti so strokovne ekskurzije v tujino, mednarodni projekti (sodelovanje s šolami v Franciji in frankofonskih državah, izmenjave in obiski oseb, ki jim je francoščina materni jezik). V okviru ekskurzij in mednarodnih projektov je učenec neposredno povezan s tujejezičnim okoljem, kar mu omogoča, da v realnem okolju vadi francoščino, se nauči komunicirati in sodelovati z ljudmi iz drugih kultur, kar krepi njegove sposobnosti za timsko delo in reševanje konfliktov, iz prve roke odkriva in doživi tradicije, običaje in načine življenja drugih kultur. Ob tem pogloblja razumevanje drugačnosti, ozavešča kulturne stereotipe, individualno ali v skupini vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepoznava lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega.

Strokovne ekskurzije oziroma mednarodni projekti omogočajo, da učenec:

- » v avtentičnem okolju uporablja tuj jezik, ki se ga uči v šoli; pri tem izboljšuje izgovorjavo, bogati besedišče, usvaja frazeološke izraze ter prenaša znanje med učnim okoljem in prakso; SC (1.1.3.2)
- » komunicira in sodeluje z ljudmi iz drugih kultur, krepi svoje sposobnosti za timsko delo in reševanje konfliktov ter neposredno spoznava tradicije, običaje in načine življenja, kar širi njegov pogled na svet in spodbuja pravičnost, enakopravnost in sočutje; SC (2.1.2.1)
- » neposredno poveže vsebine učnega načrta v tujejezičnem okolju, pogloblja razumevanje drugačnosti, razvija strpnost, ozavešča kulturne stereotipe ter preizprašuje lastne predsodke in vrednote; vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti in umetniške izkušnje ter se vživlja v doživetja drugih; SC (1.3.1.1)
- » spoznava alternativne učne metode, kot so učenje skozi izkušnjo in interaktivne dejavnosti; v varnem in spodbudnem okolju izraža svoje zamisli in udejanja ustvarjalne ideje; SC (1.3.4.2)
- » ob obiskih kulturnih ustanov, spomenikov in zgodovinskih krajev razvija občutek za pomen svetovne in lokalne dediščine, raziskuje umetnost ter prepoznava umetniške zvrsti in izrazna sredstva v kulturnem in zgodovinskem kontekstu; SC (1.3.2.1)
- » prevzema odgovornosti, kot so upravljanje z žepnino, spoštovanje pravil in točnost, pri čemer razvija osebnostno zrelost; zaznava in razume lastna čustva, misli, vrednote, potrebe in vedenja, se učinkovito sooča s problemskimi situacijami ter kritično razmišlja o trajnostnem razvoju ob upoštevanju različnih osebnih, kulturnih in družbenih vidikov. SC (3.1.1.1) SC (3.1.4.2) SC (2.2.2.1)

- » deli izkušnje s potovanja, s čimer krepi se krepijo vezi z ostalimi učenci ter med učenci in učitelji; tako ustvarjajo bolj pozitivno in sodelovalno dinamiko tako v zunanjem okolju kot pozneje v razredu; pri tem prepoznajo priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah; **SC** (5.3.5.3)
- » izpolnjuje delovni zvezek, pripravljen posebej za to priložnost; ob tem presoja uspešnost zastavljenih ciljev in prepoznava možnosti za nadaljnje učenje. **SC** (5.3.5.2)

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

Pri sporazumevalnih dejavnostih posredovanja, raznojezičnosti in medkulturnosti lahko učenec izkaže svojo zmožnost pri različnih situacijah, pri katerih odigrajo vlogo posrednika pri sporazumevanju. Pri pouku se te dejavnosti smiselno povezujejo z nalogami iz interakcije, npr. igra vlog, obiski tujih predstavnikov, projektne naloge, simulacije srečanj, dogodkov, situacij v parih ali skupini.

Dejavnosti, ki se delno ali v celoti odvijajo zunaj šole, pa so strokovne ekskurzije, mednarodne izmenjave, obiski tujih predstavništev ali ustanov.

Splošno posredovanje in posredovanje besedil: učenec lahko zmožnost posredovanja besedil izkaže pri vajah in dejavnostih, ko je npr. igra vlog, posredovanje informacij o kraju in času dogodkov, urnika, lokacije šole, imena, naslova, telefonske številke, opis poti, navodila za domačo nalogo.

Zmožnost posredovanja ter raznojezična in medkulturna zmožnost se pri pouku razvijajo in spremljajo, vendar se ne ocenjuje, posamezni vidiki posredovalne zmožnosti se ocenjujejo pri sprejemanju, tvorjenju in interakciji.

OPISNI KRITERIJI

Načini izkazovanja znanja naj bodo osnovani na posnemanju čim bolj resničnih življenjskih situacij, ki so učencu znane in ga zadevajo.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

OPREDELITEV PREDMETA

1. Svet Evrope. (2011). *Skupni evropski jezikovni okvir*. Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport.
2. *SEJO, Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (2023). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
<https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
3. Svet Evrope. (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors*. Council of Europe Publishing. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/43hg889>
4. Svet Evrope (2023). *Skupni evropski jezikovni okvir: učenje, poučevanje, ocenjevanje, Dodatek* (Spletna izd.). Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
<https://www.zrss.si/pdf/SEJO.pdf>
5. *Izhodišča za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (2022). Zavod Republike Slovenije za šolstvo. [izhodišča_za_prenovo_UN.pdf](#)

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Rutar Ilc, Z. (2005). Učnocijni in procesni pristop – izhodišče za didaktično prenovo gimnazij. T. Rupnik Vec (ur.), *Spodbujanje aktivne vloge učenca v razredu* (str. 8–27). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Ilc, Z. R. (2019). Preventivna vloga pozitivnih psihosocialnih odnosov v šoli. *Šolsko polje*, 143 - 167.

Pavlič Škerjanc, K. (2010). Smisel in sistem kurikularnih povezav. Medpredmetne in kurikularne povezave, Priročnik za učitelje. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Kokotsaki, D., Menzies, V. in Wiggins, A. (2016). Project-based learning: A review of the literature. *Improving schools*, 19(3), 267–277.

Drake, S. M. in Reid, J. L. (2018). Integrated curriculum for the twenty-first century. In *International handbook of holistic education* (pp. 118–128). Routledge.

Costley, K. C. (2015). Research Supporting Integrated Curriculum: Evidence for Using This Method of Instruction in Public School Classrooms.

Beane, J. A. (2020). Integrative Curriculum. In Oxford Research Encyclopedia of Education.

Anderson, D. M. (2013). Overarching goals, values, and assumptions of integrated curriculum design. *SCHOLE: A Journal of Leisure Studies and Recreation Education*, 28(1), 1–10.

Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.

Richards, J. C. & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.

Tomlinson, C. A. (2017). *How to Differentiate Instruction in Academically Diverse Classrooms*. 3rd Edition. Alexandria: ASCD.

Strmčnik, F. (1993). *Učna diferenciacija in individualizacija v naši osnovni šoli*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport

Jensen, E. (2005). *Teaching with Brain in Mind*. Alexandria: ASCD.

Cross, R. (2012). Creative in finding creativity in the curriculum: The CLIL second language classroom. *The Australian Educational Researcher*, 39(4), 431–445.

Gardner, R. C. (2007). Motivation and second language acquisition. *Porta linguarum*, 9–20.

Marentič Požarnik, B. 2000. *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.

Oxford, R. L. 1990. *Language Learning Strategies: what every teacher should know*. New York, N.Y.: Newbury House.

(Atkinson 2002, 538)

Rubin, J. 1987. *Learner strategies: Theoretical assumptions, research, history, and typology*. V: A. Wenden in J. Rubin (ur.). 1987. *Learner Strategies in Language Learning*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 15–30.

Šifrar Kalan, M. 2008.. *Učne strategije pri učenju tujega jezika*. V: SKELA, Janez (ur.). *Učenje in poučevanje tujih jezikov na Slovenskem : pregled sodobne teorije in prakse*. Ljubljana: Tangram, 30–50.

Klemen Blatnik, Nina, Bratož, Silva (2022). Pomen stališč učencev do angleščine za pouk v heterogenih razredih. *Revija za elementarno izobraževanje, letnik 15, številka 3, str. 317–337*. URN:NBN:SI:DOC-HLN5T31H from <http://www.dlib.si>

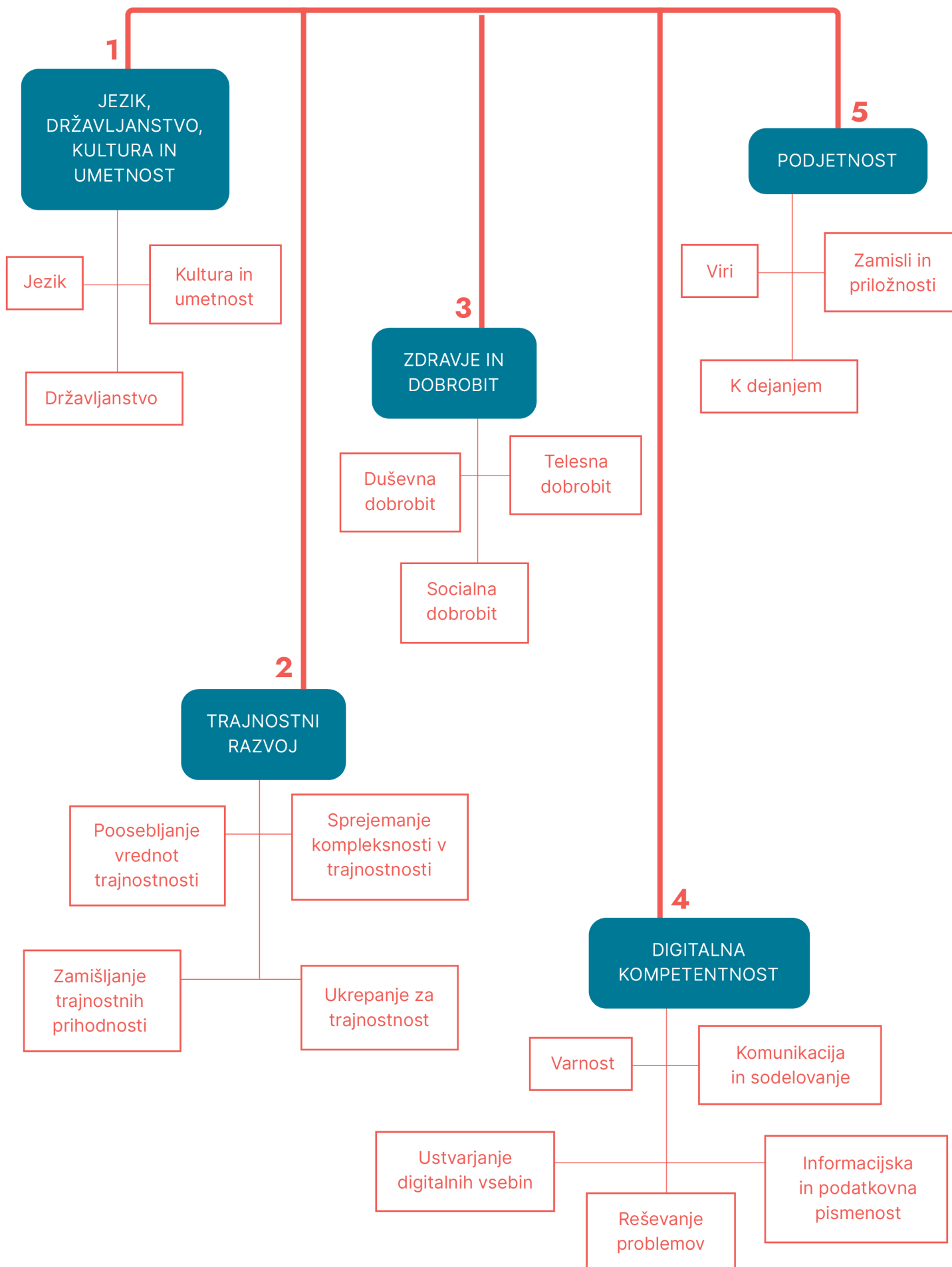
KAKO DO SPODBUDNEGA IN VARNEGA UČNEGA OKOLJA?, Zavod RS za
Šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/36f8wgp>

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega. itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družben položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznavna raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.) tako, da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev. 5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva. 5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog. 5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti. 5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju). 5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost). 5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt. 5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidnim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši. 5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami. 5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev. 5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje. 5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah. 5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.